

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 02.09.2025 17:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Wallenius Jani	puheenjohtaja	
	Penttinen Saara	jäsen	
	Ylä-Soininmäki Tauno	jäsen	
	Ruhberg Jukka	jäsen	
	Smolander Lea	jäsen	
	Pietiläinen Jukka	jäsen	
	Kaitainen Marja	jäsen	
	Porra Kari	varajäsen	
	Lyttinen Eija	varajäsen	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Kemppainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä	
	Sivonen Markku	rakennuslupapäällikkö, asiantuntija	
	Alaluukas Juha	ympäristölupapäällikkö, asiantuntija	
	Lääkkö Essi	kaupungineläinlääkäri, asiantuntija	
	Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

Lahti 28.8.2025

Rakennus- ja ympäristölupautakunnan puheenjohtaja

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
54	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
55	Pöytäkirjan tarkastajat	4
56	Rakentamislupa 398-2025-337	5
57	Rakentamislupa 398-2025-381	8
58	Rakentamislupa 398-2025-382	10
59	Rakentamislupa 398-2025-383	12
60	Rakentamislupa 398-2025-406 (aloittamisoikeus)	14
61	Oikaisuvaatimus maisematyölupaan 398-2024-401	17
62	Oikaisuvaatimus rakentamislupaan 398-2025-214	31
63	Toimenpidepyyntö rakennusvalvonta-asiassa, kiinteistön ylläpidon laiminlyönti	39
64	Siivousmääräys ja uhkasakon asettaminen	42
65	Uhkasakon tuomitseminen sekä siivousmääräys ja teettämisuhan asettaminen	50
66	Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettaminen, Lahti Energia Oy, Hennalankatu 270, Lahti	60
67	Sopimus Lahden kaupungin eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kanssa	70
68	Päätös eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaisesta kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuudesta ja 17 §:n mukaisista täydentävistä palveluista	75
69	Tiedoksi merkittävät asiat	88
70	Muut asiat	89

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

54
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 02.09.2025

55

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet Tauno Ylä-Soininmäki ja Jukka Pietiläinen.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

56
Rakentamislupa 398-2025-337

3134/10.03.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lupa-arkkitehti Heli Alho p. 050 398 5365

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta myöntää liitteenä olevan rakentamisluvan 398-2025-337.

Perusteluosa

Kiinteistö Oy Holman Tallit on 30.6.2025 toimittanut rakennusvalvontaan kolme liiketilaa käsittävän myymälärakennuksen rakentamista koskevan rakentamislupahakemuksen. Rakennuspaikka on Kiitokatu 3, kiinteistötunnus 398-6-6030-8.

Rakennusvalvonta on kuullut naapurit, heillä ei ollut huomautettavaa hakemukseen.

Kaupunkikuvalliset asiat on käsitelty kaupunkikuvaryhmässä, jossa on todettu esitetyn ratkaisun vaikuttavan alueelle sopivalta.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Vähäistä poikkeamista haetaan asemakaavan mukaisten autopaikkojen määrästä ja tonttiliittymien määrästä. Asemakaavoitus on antanut puoltavan lausunnon autopaikkojen määrään.

Kaupunkisuunnittelu on antanut hyväksyntänsä rajalla olevaan tukimuuriin/aitaan sekä tonttiliittymien määrään.

Vähäistä poikkeusta haetaan palo-osaston enimmäiskoon vähäisestä ylittämisestä.

Lupahakemukseen lausuntonsa antaneiden, Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen paloinsinöörin sekä valmiuspäällikön, lupaehtoja edellytetään noudattamaan.

Tontin 9 ja nyt rakentuvan tontin 8 välille on tehty rasitesopimus, joka koskee pysäköintialueen yhteistä käyttöä, tonttien välistä aitaa, sprinklerivesisäiliötä ja -pumppaamoja sekä siihen liittyvää syöttövesijohtoa, yhteistä sadevesiviemäristöä sekä pintavesien johtamista osittain toistensa alueilla oleviin sadevesiviemäriverkostoihin.

Rakentaminen on, vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta, asemakaavan mukaista.

Lupapäätöslite rakentamislupa 398-2025-337 sisältää tarkemmat tiedot asian käsittelystä ja perusteluista.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle (rakennusvalvonta toimittaa sähköisen lupapalvelun kautta)

Kuulutus

Liitteet

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

- 1 Rakentamislupa 398-2025-337

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

57

Rakentamislupa 398-2025-381

3483/10.03.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lupa-arkkitehti Miika Lindgren p. 050 383 6487

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta myöntää liitteenä olevan rakentamisluvan 398-2025-381.

Perusteluosa

TA-Asumisoikeus Oy on toimittanut 11.8.2025 rakennusvalvontaan viiden asuinkerrostalon rakentamista koskevan lupahakemuksen, mutta muuttanut käsittelyn kuluessa hakemuksen koskemaan vain yhden kerrostalon rakentamista (talo A). Lupaa haetaan myös tonttia palveleville piha-alueille ja syväkeräysjärjestelmille. Lupahakemuksessa esitetään myös rakentamistapaohjeen edellyttämä kokonaissuunnitelma.

Poikkeukset

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eityslista

nro 5

Sisäpihan puoleiset julkisivut toteutetaan elementein, joiden julkisivumateriaalina on halkaistu tiili. Tämä poikkeaa rakentamistapaohjeen määräyksestä muurata tiilijulkisivut paikalla.

Rakennuspaikka on Esikuntakatu 17, kiinteistötunnus 398-27-98-2.

Lupapäätöslite Rakentamislupa 398-2025-381 sisältää tarkemmat tiedot asian käsittelystä ja perusteluista.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle (rakennusvalvonta toimittaa sähköisen lupapalvelun kautta)

Kuulutus

Liitteet

- 2 Rakentamislupa 398-2025-381

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

58
Rakentamislupa 398-2025-382

3488/10.03.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lupa-arkkitehti Miika Lindgren p. 050 383 6487

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta myöntää liitteenä olevan rakentamisluvan 398-2025-382.

Perusteluosa

TA-Asumisoikeus Oy on toimittanut 8.8.2025 rakennusvalvontaan korttelia 27098 palvelevan pysäköintialueen rakentamista koskevan lupahakemuksen.

Pysäköintialue sisältää kolme autokatosta, joissa on yhteensä 24 autokatospaikkaa, ja 82 erillistä autopaikkaa. Rakennuspaikka on Esikuntakatu 19, kiinteistötunnus 398-27-98-3.

Lupapäätöslite Rakentamislupa 398-2025-382 sisältää tarkemmat tiedot asian käsittelystä ja perusteluista.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Esityslista

nro 5

Toimenpiteet

Ote hakijalle (rakennusvalvonta toimittaa sähköisen lupapalvelun kautta)

Kuulutus

Liitteet

3 Rakentamislupa 398-2025-382

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

59

Rakentamislupa 398-2025-383

3490/10.03.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lupa-arkkitehti Miika Lindgren p. 050 383 6487

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta myöntää liitteenä olevan rakentamisluvan 398-2025-383.

Perusteluosa

TA-Asumisoikeus Oy on toimittanut 8.8.2025 rakennusvalvontaan korttelia 27098 palvelevan pysäköintialueen rakentamista koskevan lupahakemuksen.

Pysäköintialue sisältää 71 autopaikkaa. Rakennuspaikka on Esikuntakatu 15, kiinteistötunnus 398-27-98-1.

Lupapäätöslite Rakentamislupa 398-2025-383 sisältää tarkemmat tiedot asian käsittelystä ja perusteluista.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Toimenpiteet

Ote hakijalle (rakennusvalvonta toimittaa sähköisen lupapalvelun kautta)

Kuulutus

Liitteet

4 Rakentamislupa 398-2025-383

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

60
Rakentamislupa 398-2025-406 (aloittamisoikeus)

3724/10.03.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

rakennuslupapäällikkö Markku Sivonen p. 050 383 6486

johtava lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta myöntää liitteenä olevan rakentamisluvan 398-2025-406
(aloittamisoikeus).

Perusteluosa

Fazer Makeiset Oy on 25.8.2025 hakenut aloittamisoikeutta rakentamislupaan 398-2025-347. Kyse on uuden makeistehtaan rakentamisesta osoitteeseen Kasaajankatu 19, kiinteistötunnus 398-19-26-3. Lupaa haetaan rakennustöiden aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta.

Aloittamisoikeutta haetaan kellarikerroksen maidon vastaanottoon liittyvän tilan betonirakenteiden tekemiseen, poistumistietunnelin betonirakenteiden tekemiseen ja rakennuksen pohjoispäädyn perustusten tekoon.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Perusteluiksi aloittamisoikeudelle hakija esittää tarpeen kellarikerroksen ja pohjakerroksen perustusten rakenteiden aloittamiseen siten, että ympäröivät rakenteet ja täyttötöyt saadaan tehtyä ennen talvea. Kellarikerroksen rakenteet tahdistaa ympäröivien rakenteiden toteuttamista.

Luvan hakija on asettanut hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Rakennusvalvonta toteaa hakijan perustelut riittäviksi aloittamisoikeuden myöntämiseksi.

Hakija on täydentänyt haettua aloittamisoikeutta 27.8.2025: Tällä aloittamisoikeushakemuksella haetaan lupaa aloittaa rakennusluvan (398-2025-347) alaiset rakennustyöt kokonaisuudessaan.

Aloittamisoikeus rakennustyön suorittamiseen kokonaan myönnetään ehdolla, että vakuutta tulee korottaa tarvittaessa rakennusvalvonnan määräämällä tavalla vaiheittain rakennustyön edetessä. Kyseistä rakennusvaihetta ei saa suorittaa ennen hyväksytyn vakuuden asettamista.

Sovelletut lainkohdat

RakL 78 §

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle (rakennusvalvonta toimittaa sähköisen lupapalvelun kautta)

Kuulutus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Liitteet

5 Aloittamisoikeuspäätös 398-2025-406

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

61
Oikaisuvaatimus maisematyölupaan 398-2024-401

3171/10.03.00.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

maisema-arkkitehti Marjo Airamo p. 044 483 1938

johtava lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen. Kuvion 24 osalta kuitenkin korjataan lupapäätökseen sisältyvä virhe. Lupaehto "Kuviolla 24 tehdään avohakkuu, mutta hakkuun itäreunaan tulee jättää 30 m käsittelemätön metsäkaistale" korjataan muotoon "Kuviolla 24 tehdään avohakkuu, mutta hakkuualueen eteläreunan tulee ulottua vähintään 30 metrin etäisyydelle rantaviivasta."

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 13.05.2025

§ 25

Päätös

Lautakunta palautti kokousasian uudelleen valmisteltavaksi.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä muutti päätösehdotustaan kuulumaan seuraavasti: "Lautakunta palauttaa kokousasia uudelleen valmisteltavaksi."

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta, voidaanko esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyä yksimielisesti. Esittelijä muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perusteluosa

Maisematyö lupa 398-2024-401

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut 18.6.2024 maisematyölupaa metsänhakkuulle kiinteistöllä 532-404-2-3, osoite [REDACTED]. Rakennusvalvonnan maisema-arkkitehti on myöntänyt maisematyöluvan 398-2024-401 päätöksellään 21.2.2025, joka on annettu julkipanon jälkeen 24.2.2025.

Oikaisuvaatimus

Maankäyttö- ja rakennuslain 187 §:n mukaan viranhaltijan päätökseen asiassa, joka kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta on siirretty hänen ratkaistavakseen, ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada asia asianomaisen viranomaisen käsiteltäväksi (oikaisuvaatimus). Oikeus vaatimuksen tekemiseen määräytyy samojen perusteiden mukaan kuin asianosaisen valitusoikeus.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti viranhaltijalle 14 päivän kuluessa päätöksen antamisesta.

Oikaisuvaatimus on jätetty määräajassa 8.3.2025.

Oikaisuvaatimuksessa luvan saaja pyytää maisematyöluvan uudelleen käsittelyä lupahakemuksen sisällön mukaisena luvan myöntämisessä tapahtuneiden maankäyttö- ja rakennuslain ja luonnonsuojelulain määräysten vastaisten menettelyjen ja luvan käsittelyyn liittyvien puutteellisuuksien, virheellisyyksien ja muotovirheiden perusteella. Oikaisuvaatimuksessa otetaan kantaa lupakäsittelyn keston, liito-oravareviirin selvittämiseen ja reviirien rajauksiin sekä lupapäätöksessä asetettuihin määräyksiin.

Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan käytettävissä lautakunnan käsittelyssä.

Rakennusvalvonnan vastaus oikaisuvaatimukseen

Lupahakemuksen käsittely ja käsittelyn kesto

Hakkuut sijaitsevat alueella, joka on erittäin haastava. Alueelle sijoittuu huomattava määrä erilaisia arvoja: liito-oravat, luonnonsuojelualue, uhanalainen kasvi (lehmuspikari), lintu-alue, viitasammakot, kiinteitä muinaisjäännöksiä sekä Niemelänniemen historiallinen torppa. Lupa on jätetty juuri ennen lomakautta.

Hakkuukartat ovat ulottuneet yli oman tontin rajojen. Hakija on kertonut omaavansa hakkuusopimuksen kaupungin maille, mutta ei ole suostunut lisäämään kyseisiä sopimuksia luvalle. Asiaa on selvitelty myös kaupungilta suoraan. Sopimukset eivät olleet enää voimassa, vaan hakkuuoikeus oli käytetty jo aiemmin, vuonna 2014. Tämän jälkeen hakkuukartat pyydettiin rajaamaan vain hakijan omistamalle kiinteistölle. Hakija lisäsi päivitetyn hakkuukartan luvan liitteisiin 27.1.2025.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lupahakemus on jätetty 18.6.2024. Rakennusvalvonta on pyytänyt luonnonsuojeluvalvojan lausuntoa ensimmäisen kerran 26.6.2024, mutta puutteellisten hakemusliitteiden vuoksi luonnonsuojeluvalvoja antoi 25.9.2024 lausunnon ”pöydälle”. Rakennusvalvonta pyysi uuden lausunnon täydennysten jälkeen 4.2.2025 ja lausunto saatiin 19.2.2025 ehdollisena. Museon lausuntoa rakennusvalvonta pyysi 29.8.2024 ja sai lausunnon 3.9.2024 merkinnällä ”mahdollistava”.

Käsittelyaikana hakemusta on useaan kertaan kommentoitu ja pyydetty täydentämään ja päivittämään aineistoa ristiriidattomaksi (ollut mm. kaksi eri karttaa samasta alueesta, erilainen hakkuutapa) ja pienentämään avohakkuuta niin, että alueen arvot tulevat hakkuissa riittävästi huomioitua. Alueen metsän hakkuumääriä tai puuston kokonaiskuutiomäärää ei ole suostuttu ilmoittamaan vedoten tietosuojalakiin. Hakkuumäärät on kerrottu %-määräisinä vasta 3.2.2025. Tiedon puuttuminen on hankaloittanut luonnonsuojeluvalvojan lausunnon antamista. Tieto on olennainen, jotta voidaan arvioida, onko liito-oravan kulkuyhteydet ja elinpiirin suojelu sekä luo-kaavamerkinnän (luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue) huomiointi riittävää.

Lupahakemukseen oli luvan haun yhteydessä lisätty tekstimuotoinen selvitys, jossa on kerrottu tontilla suoritetuista liito-orava katselmuksista 18.2.2024, 11.4.2024 ja 14.5.2024. Tekstistä ei selviä, kuka katselmukseen on osallistunut tai kuka katselmuksen pöytäkirjan on tehnyt. Tässä vaiheessa luvan liitteenä ei ole ollut minkäänlaista kartta-aineistoa liito-oravaan liittyen. Ensimmäisen lausuntopyynnön luonnonsuojeluvalvoja jätti ”pöydälle”, koska puutteellisella ja ristiriitaisella aineistolla ei lausuntoa voinut tehdä (lausunto annettu 25.9.2024).

Luonnonsuojeluvalvoja ohjeisti, että mikäli lupaa halutaan edistää sellaisenaan, avohakkuineen liito-oravan elinpiireihin/kulkureitteihin kohdistuen, tulee kysyä lausunto ELY-keskukselta. Koska hakija ilmoitti 25.9.2024, että hänellä on ELY:n

lausunto, se pyydettiin lisäämään aineistoon 26.9.2024. Hakija ilmoitti 1.10., että kyseessä on sähköposti, ei lausunto. Sähköpostia ei toimitettu rakennusvalvonnan käyttöön. Hakija ilmoitti 7.11. päivittävänsä aineiston pikimmiten niin, että luonnonsuojeluvalvoja voi tehdä lausunnon. Ensisijaisesti lausunto pyydetään aina Lahden kaupungin luonnonsuojeluvalvojalta, tämä nopeuttaa käsittelyä. Lausuntopyyntöä varten aineiston tulee olla ristiriidaton.

Hakijan oikaisuvaatimuksessaan mainitsema kartta on toimitettu luvan liitteisiin 27.1.2025. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonsuojelun ylitarkastaja Jari Mattilan (Airamo-Mattila puhelu 17.3.2025) mukaan kyseessä ei ole reviirikartta, vaan täysin hakkuiden ulkopuolelle jätettävän alueen raja. Oikaisuvaatimuksen karttaan (luvan myöntämisen jälkeen) lisätty teksti on siis virheellinen. Hakijan luvan liiteaineistoon lisäämiä liito-oravakarttoja (toimitettu luvalla 27.1.2025) ei ole voitu ottaa käsittelyssä huomioon, sillä kartoilla ei kerrota, mitä rajaukset esittävät, milloin raja on tehty ja kuka kartan on tehnyt.

27.1.2025/7.2.2025 vaadittuja täydennyksiä on vihdoin saatu ja ristiriitaista aineistoa on poistettu lupahakemuksesta. Luonnonsuojeluvalvoja on voinut tämän jälkeen kirjoittaa lausunnon. Lupa on myönnetty tarkoilla rajoitteilla, jotta päätös on ollut mahdollista vihdoin tehdä.

17.3.2025 Teams-keskustelussa Airamo-Mattila, Mattila linjasi näin: "Liito-oravan kulkuyhteyden toiminnallisuuden kannalta lupaehtojen rajoitukset (liito-oravareiteillä) ovat perusteltuja."

Hakija viittaa myös siihen, että osaa AO-tonteista ei voi toteuttaa. Asemakaava on laadittu vuonna 2014 ja siinä ei ole otettu huomioon liito-oravakartoituksia 2014–2016 ja 2023. Asemakaavan toteuttamisessa liito-orava tulee ottaa huomioon ja tällöin osa tonteista jää toteuttamatta. Uhanalainen liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella. Sen lisääntymis- ja

levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Oikeuskäytännön mukaisesti myös lajin kulkuyhteyksiä pitää selvittää ja suojella.

Hakija vaatii hakemuksen käsittelyä alkuperäisellä hakkuukartalla ja aineistolla. Tämä ei ole mahdollista, koska alkuperäiset hakkuukartat ulottuvat toisen omistamalle tontille eivätkä oman tontin hakkuut huomioi nykyistä asemakaavaa tai luontoarvoja riittävästi.

Lualle 27.1.2025 lisätyt hakkuukartat eivät myöskään huomioi riittävästi kaavamerkintöjä eivätkä direktiivisuojeita liito-oravaa, eikä lupaa voi tämänkään hakkuukartan mukaan ilman ehtoja tai hakkuualueiden- ja tapojen tarkentamista myöntää.

Viranomaisen on hallintolain 31 §:n mukaan huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Hakijan on saman lainkohdan mukaan myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen eli edistettävä asiansa ratkaisua yhdessä viranomaisen kanssa toimittamalla tarvittavat ja pyydetyt, asian ratkaisemisen kannalta tarpeelliset selvitykset. Kyseisen hakemuksen käsittelyssä tarvittavia selvityksiä on jouduttu pyytämään hakijalta useaan kertaan, eikä niitä ole haluttu pyynnöistä huolimatta toimittaa. Tämä on osaltaan vaikuttanut hidastavasti hakemuksen käsittelyyn.

Lupapäätöksessä asetetut määräykset (rakennusvalvonnan vastaus oikaisuvaatimuksessa esitettyyn sisennettynä tekstinä)

Luvassa vaaditaan jättämään asemakaavan mukaisen MA peltoalueen reunoille riittävä reunapuusto. Lupamääräykselle ei ole laillisia perusteita, voimassa olevassa asemakaavassa, joka on tässä tapauksessa sovellettava kaava, ei ole metsänkäsittelyä rajoittavia määräyksiä MA-alueeseen rajoittuville MU-metsäalueille. Lupamääräys on poistettava asemakaavaan perustumattomana

(MRL). Reunapuuston harvennus ei myöskään turmele maisemakuvaa, kun MA-pelto ei näy esim. maantielle tai muuten näy vesistön suunnasta.

Tämä liittyy osittain myös kaavamerkintöihin ja liito-oravan kulkureittiin – hakkuualueittain käsitelty myöhemmin tekstissä.

Hakkuukuviolla 24 vaaditaan luvassa jättämään 30 m:n levyinen alue itäreunaan, vaikka kuvion itäreunan ja Kymijärven rannan väliin jää huomattavasti kaavamerkinnällä MU olevaa puustoista metsäaluetta, jonka kautta liito-oravat voivat liikkua Koiskalantien pohjoispuolelle, luvassa vaadittu 30 m:n suojavyöhyke sijoittuisi myös osittain asemakaavan mukaiselle uuden lämpövoimalan EN-tontille ja saattaisi estää tontin käytön asemakaavan mukaiseen käyttöön.

Kuvio 24 avohakkuu. EN tontti sijaitsee yli 30 m rantaviivasta (n. 56 m) – lupaehdot eivät rajoita EN-tontin hakkuuta. Lupaon kirjattu ehto: *Kuviolla 24 tehdään avohakkuu, mutta hakkuun itäreunaan tulee jättää 30 m käsittelemätön metsäkaistale.* Tässä on virhe, ehdon tulisi olla ”hakkuualueen eteläreunan tulee ulottua vähintään 30 metrin etäisyydelle rantaviivasta”. Tältä osin lupamääräystä tulee tarkentaa. Koska avohakkuukuvio on liito-oravalle soveltuvaa metsää, tulee liito-oravan esiintyminen (mahdolliset kolopuut, risupesät) kartoittaa ennen hakkuun suorittamista.

Kaavassa on kyseisellä hakkuualueella n. 25 metrin levyinen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueen käyttöä suunniteltaessa on turvattava luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajiesiintymien säilyttämisedellytykset. Rajoitus on lisätty lupaun, koska hakija on aiemmassa viestissä ilmoittanut *”MU-alueilla on voimassa metsälaki ja avohakkuut ovat sen mukaan hyväksyttäviä. Liito-oravan suojavyöhykkeiden ulkopuolella on voitava toimia metsälain mukaisesti.”*

Liito-oravavyöhykkeitä hakija on toistuvasti pitänyt liian suurina.

Metrimäärän on ajatus selventää hakijalle tarvittavan suojavyöhykkeen leveyttä sekä muistuttaa luo-asemakaavamerkinnästä.

Lupamääräys 30 m:n suojavyöhykkeestä kuvion 24 osalta tulee poistaa tarpeettomana kokonaan, liito-oravien kulkureitit on turvattu alueella jo muutenkin asemakaavan mukaisella MU-alueella hakkuukuvion 24 alareunan ja rannan välissä.

Reitin leveydestä on keskusteltu Hämeen ELY-keskuksen luonnonsuojelun ylitarkastaja Jari Mattilan kanssa, hän piti vaadittuja suojavyöhykkeitä perusteltuina, varsinkin kun ottaa huomioon alueella jo aiemmin tehdyt hakkuut.

Hakkuukuviolla 38 on lupamääräyksissä vaadittu jättämään MA pellon reunalle suojavyöhykettä, alue on asemakaavassa MU-aluetta, johon ei kohdistu mitään määräyksiä asemakaavassa.

Hakkuukuvio 38 kaistalehakkuu, poistetaan 70% puustosta. Lupamääräys: *Kuvion 38 kaistalehakkuu voidaan suorittaa vain kuvion pohjoisosassa, lisäksi pellon reunaan tulee jättää riittävän leveä puustoinen vyöhyke (>30m) varmistamaan laadukas liito-oravan kulkuyhteys pellon laitaan.* Pellon reunassa kulkee liito-oravan kulkureitti, lisäksi hakkuukuvion eteläreunalla sijaitsee papana- ja kolopuita. Lisäksi hakkuualueen kaakkois/eteläreuna ulottuu luo-alueelle. Lupaehto on kirjattu luonnonsuojeluvalvojan lausunnon perusteella.

Hakkuukuviolla 18 korttelissa 40 AO on asemakaavassa osoitettu tonteille tulevan rakentamisen suojavyöhyke peltoa vastaan eli korttelin alueelle ei tule luvassa osoittaa asemakaavasta poikkeavia uusia rajoituksia eikä myöskään muita metsänkäyttörajoituksia asemakaavan MU-alueille kuvion 38 osalta.

Hakkuualueelle 18 ei ole lupaehdoissa annettu rajoituksia. Alueelle on merkitty harvennushakkuu (50 %) ja se on asemakaavamerkinnän mukainen. Asemakaavamerkintä pellon reunassa: Istutettava/puustoisena säilytettävä alueen osa. Maisemapelto on mainittu, mutta tasaisella puuston karsinnalla hakkuisiin ei kohdistu ehtoja.

Kuviot 36 ja 37 sijoittuvat asemakaavan MU alueelle, johon ei kohdistu mitään kaavamääräyksiä metsänkäytölle eivätkä kuviot sijoitu myöskään ELY-keskuksen laatiman reviirikanan Ls-lain mukaan suojelun perusteena oleville lisääntymis- ja levähdyspaikoille, luvan mukaiset hakkuukiellot tulee poistaa luvassa mainittujen kuvioden osalta.

Lupaehdot: *Kuviot 33, 36, 37 ja 39 tulee jättää hakkuiden ulkopuolelle* (kirjattu lupaehtoihin luonnonsuojeluvalvojan lausunnon mukaisesti).

Kuvio 37 poimintahakkuu (ei selvitystä poistettavan puuston määrästä) sijaitsee kokonaisuudessaan liito-oravan ydinalueella, sillä tai sen välittömässä läheisyydessä on pesä-, kolo- ja papanapuita (poimintahakkuu 50 % puustosta). Kuvio 36, harvennushakkuu 50 % on merkitty liito-oravan ydinalueeksi, siellä on ainakin yksi kolopuu. Kuvio 30(39) on liito-oravan kolopuualueella. Hakemukseen ELY-keskuksen kartaksi merkitty kartta ei ole liito-oravan reviirikartta, vaan alue, jolla ei saa tehdä mitään metsänhoitotoimenpiteitä.

Kuvion 33 osalta suoritetaan normaali harvennushakkuu (50 %), joka soveltuu kaavamääräyksen (luo) sisältöön.

Ehto kirjattu luonnonsuojeluvalvojan lausunnon mukaisesti, alue 33 tulee jättää hakkuiden ulkopuolelle. Kuvio 33 sijoittuu kokonaisuudessaan luo-alueelle. Hakemuksen mukaan poistetaan 50 % puustosta.

Lupakäsittelyn yhteydessä luvan hakija ei ole saanut kaupungilta käyttöönsä toimenpidealueelta tehtyä liito-oravaselvitystä (Timo Metsänen v. 2023), selvityksen antamatta jättäminen luvan hakijan käyttöön ei perustu lainsäädäntöön eli sen osalta on lupa-asian yhteydessä ollut myös muotovirhe.

Hakijalle on toimitettu erillinen pdf tiedosto, johon on merkitty kaikki alueella olevat hakkuissa huomioitavat arvot: Liito-orava-aineisto, kiinteät muinaismuistot, kulttuurihistorialliset arvot, luonnonsuojelualueen ja suojellun kasvin sijainti 26.9.2024. Lisäksi asiakkaalle on kerrottu, että rannalla on viitasammakkoja ja alue on lintualueita, näistä kahdesta arvosta ei erityistä rajoitusta hakkuisiin. Hakija on saanut hakemuksen tarkentamisen kannalta riittävän aineiston käyttöönsä. Laajemmat luontoselvitykset kuuluvat vain viranomaiskäyttöön.

17.3.2025 Teams-keskustelussa Airamo-Mattila (Hämeen ELY-keskus), Mattila linjasi näin: Liito-oravan kulkuyhteyden toiminnallisuuden kannalta lupaehtojen rajoitukset (liito-oravareiteillä) ovat perusteltuja.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt, että luvan myöntämisessä on tapahtunut maankäyttö- ja rakennuslain ja luonnonsuojelulain määräysten vastaista menettelyä ja että luvan käsittelyyn on liittynyt puutteellisuuksia, virheellisyyksiä ja muotovirheitä. Rakennusvalvonta kiistää edellä mainitut väitteet ja viittaa hakemuksen käsittelystä jo aiemmin kerrottuun. Rakennus- ja ympäristölupalautakunta korostaa, että rakennusvalvonta noudattaa toiminnassaan ja lupien myöntämisessä nimenomaan ja ainoastaan sen toimintaa sääteleviä lakeja. Asiat tutkitaan ohjaavan lainsäädännön pohjalta objektiivisesti ja puolueettomasti faktojen perusteella. Rakennusvalvonta tekee yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa ja pyytää tarvittaessa lausuntoja heidän vastuualueeseensa kuuluvista, luvan käsittelyn kannalta olennaisista seikoista. Viranomaisen tulee

myös kohdella kaikkia luvanhakijoita tasapuolisesti eikä ketään voi asettaa eriarvoiseen tai erityiseen asemaan hakijan omiin intresseihin perustuen.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 § Maisematyölupa

Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (toimenpiderajoitus):

- 1) asemakaava-alueella;
 - 2) ranta-asemakaava-alueella, jos ranta-asemakaavassa niin määrätään;
 - 3) yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään, lukuun ottamatta puiden kaatamista yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi osoitetulla alueella; eikä
 - 4) alueella, jolla on voimassa 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai jolle yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten on niin määrätty.
- (13.6.2018/465)

(21.4.2017/230)

Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin. - -

Maankäyttö- ja rakennuslaki 140.1, 140.2 § Maisematyöluvan edellytykset

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Alueella, jolle kunta on määrännyt rakennuskiellon asemakaavan laatimista tai muuttamista varten tai jolle yleiskaavan laatimista varten on määrätty

toimenpiderajoitus, lupa voidaan myöntää, jollei toimenpide tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 197 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Kaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on tämän lain lisäksi noudatettava luonnonsuojelulain 5 lukua. Lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava luonnonsuojelulakia. (5.1.2023/15).

Jos rakennus- tai toimenpidelupahakemus on hylätty luonnonsuojelulain 39 §:stä johtuvan rajoituksen vuoksi eikä luvan myöntämiselle olisi ollut muutoin estettä, maanomistajalla on, jollei hän luvan epäämisen johdosta voi käyttää maataan kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla, oikeus saada haitasta valtiolta korvaus. Korvausvelvollisuutta arvioitaessa ei oteta huomioon kiinteistöjaotuksessa tai omistussuhteissa 20 päivän elokuuta 1998 jälkeen tapahtuneita muutoksia. Jos alue on rakennuslain nojalla ennen mainittua päivää vahvistetussa seutu- tai yleiskaavassa osoitettu suojelu- tai virkistysalueeksi, ei korvausvelvollisuutta arvioitaessa oteta myöskään huomioon kiinteistöjaotuksessa tai omistussuhteissa seutu- tai yleiskaavan vahvistamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia. (5.1.2023/15).

Kaavaa laadittaessa, hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatettava, mitä muinaismuistolain (295/1963) 13 §:ssä säädetään. Lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä muinaismuistolaissa säädetään.

Hollo 2004

Luonnonsuojelulailla sitovan yleislain luonne eli muiden lakien mukaiset päätökset eivät saa olla luonnonsuojelulain nojalla asetettujen suojelutavoitteiden vastaisia. Luonnonsuojelulain suojelutavoitteilla on muodollisen soveltumisalansa rajat ylittävä, muihin lakeihin yltävä ja useimmiten sitova vaikutus.

HE 76/2022 vp.

Luonnonsuojelulaki on soveltamisalaltaan yleinen, mutta lainsäädäntöä läpäisevä ja sitä soveltavat myös muut kuin varsinaiset luonnonsuojeluviranomaiset.

Jokinen 2012, Metsäntutkimuslaitos 2020

Tutkimuksen johtopäätöksissä todettiin, että alle 150 metrin etäisyydellä lisääntymis- ja levähdyspaikan keskipisteestä tehdyt avohakkuut näyttävät heikentävän paikan ekologista toiminnallisuutta, koska ne laskevat liito-oravan esiintymisen todennäköisyyttä alueella. Pienet ja suurelta osin avointen alueiden ympäröimät lisääntymis- ja levähdyspaikat eivät yleensä säily liito-oravan käytössä.

KHO 2451/2023

Liito-oravalle edelleen soveltuva liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka on suojeltu, vaikka papanoita ei havaittaisi tarkastettaessa. Paikka tulkitaan suojelluksi, vaikka sen ympäristö olisi heikentynyt, jos se edelleen soveltuu liito-oravalle.

Luonnonsuojelulaki 70 §

Kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, pesien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen, yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla.

Luonnonsuojelulaki 78 §

Luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Suomessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eesityslista

nro 5

Lain soveltaminen

1.1.2025 astui voimaan uusi rakentamislaki. Rakentamislain 194 §:ssä säädetään vireillä olevien asioiden käsittelystä seuraavasti: "Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä." Tämän vuoksi käsiteltäessä maankäyttö- ja rakennuslain aikana myönnettyjen lupien oikaisuvaatimuksia, tulee soveltaa maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä [REDACTED],
rakennusvalvonta/asiakaspalvelu.rakennusvalvonta(at)lahti.fi
Julkipano

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

62

Oikaisuvaatimus rakentamislupaan 398-2025-214

2259/10.03.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lupa-arkkitehti Jukka Vesanen p. 050 383 6489

johtava lupakäsittelijä Jaana Hovatov p.044 482 0407

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Lupapäätös 398-2025-214

Rakennusvalvonnalta on 10.5.2025 haettu rakennustyön aikaista muutoslupaa rakennevaurioisen rakennuksen osittaiseen purkamiseen ja sen uudelleen rakentamiseen osoitteessa [REDACTED], kiinteistötunnus [REDACTED].

Rakennusvalvonnan lupa-arkkitehti on 18.6.2025 myöntänyt haetun luvan. Päätös on kuulutettu 23.6.2025 ja näin ollen päätöksen tiedoksiantopäivä on ollut 30.6.2025.

Oikaisuvaatimus

Rakentamislain 178 §:n mukaan viranhaltijan päätökseen asiassa, joka kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta tai muulta kunnan viranomaiselta on siirretty hänen ratkaistavakseen, saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Hallintolain 49 b §:n mukaan oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Lupa-asioissa oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutettuja ovat luvanhakijan lisäksi lähtökohtaisesti kaikki ne, joille lain mukaan kuuluu valitusoikeus. Rakentamislain 179 §:n mukaan valitusoikeus rakentamisluvasta asemakaava-alueella, asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevaan sellaiseen rakennuspaikkaan kohdistuvasta rakentamisluvasta, johon ei sovelleta suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sekä erillisellä päätöksellä ratkaistavasta sijoittamisluvasta näillä alueilla on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 4) kunnalla;
- 5) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) museoviranomaisella, jos päätös koskee kaavan tai lain nojalla suojeltua rakennuskohdetta.

Hallintolain 49 c §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Naapurikiinteistön omistajat ovat 22.7.2025 oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetyssä määräajassa jättäneet oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan rakentamisluvan mukaiselle rakentamiselle ei ole myönnetty poikkeamislupaa, joten päätös on tehty virheellisellä menettelyllä.

Poikkeamispäätöksen perusteluissa esitetty lain edellyttämä erityinen syy on poistunut vanhan rakennuksen purkamisen myötä. Rakentamislupa poikkeaa ilmeisesti myös rakennusjärjestyksestä, eikä poikkeamista ole tältä osin koskaan käsitelty. Edellä esitetyistä syistä oikaisuvaatimuksen tekijät vaativat, että päätös tulee kumota ja poikkeamisen edellytykset käsitellä uudelleen ennen rakentamisluvan myöntämistä.

Oikaisuvaatimus kokonaisuudessaan on käytettävissä lautakuntakäsittelyssä.

Hakijan vastineet

Kohteen suunnittelija on toimittanut vastineen, jossa toteaa, että lahonnut runko on jouduttu vaihtamaan uudeksi eikä tämä muuta näkymää naapurille eikä siis ole haetun rakennusluvan vastainen toimenpide.

Suunnittelijan vastine kokonaisuudessaan on käytettävissä lautakuntakäsittelyssä.

Kohteen rakennesuunnittelija ja vastaava työnjohtaja on toimittanut vastineen, jossa kertoo vastaavansa siitä, että rakenne kestää sille asetetut lujuus- ja toiminnalliset vaatimukset ja että työ suoritetaan oikein hyvää rakennustapaa noudattaen. Työn edetessä huomattiin purkutöiden yhteydessä muutama erittäin vakava rakennusvirhe. Kondenssivesi valuu alas ruoteita vasten, aluskatteessa ei ollut tuuletusta, parven kantava palkki on heikko ja roikkuu sekä sokkelin aluspuu on saanut kosteutta ja siinä on runsaasti lahovaurioita ympäri talon.

Korjaustoimenpiteet todettiin niin laajoiksi ja vaativiksi, että vanhan osan runko piti purkaa alas ja pystyttää uudelleen. Tehdyt toimenpiteet ovat tässä oikeat ja arvostelua kestävät ja lopputulos on enemmän hyväksytyjen lupapiirustusten mukainen kun olisi jos vanhalle osalle olisi jätetty vauriot ja niiden syyt korjaamatta ja pelkästään uusittu pintoja.

Rakennesuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan vastine kokonaisuudessaan on käytettävissä lautakuntakäsittelyssä.

Rakennusvalvonnan vastaus oikaisuvaatimukseen (sisennetty teksti)

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat kyseenalaistaneet hankkeen poikkeamisluvan. He ovat esittäneet, että rakentamisluvan mukaiselle rakentamiselle ei ole myönnetty poikkeamislupaa, joten päätös on tehty virheellisellä menettelyllä.

Poikkeamispäätöksen perusteluissa esitettyä lain edellyttämä erityinen syy on poistunut vanhan rakennuksen purkamisen myötä. Rakentamislupa poikkeaa ilmeisesti myös rakennusjärjestyksestä, eikä poikkeamista ole tältä osin koskaan käsitelty. Edellä esitetyistä syistä lupa-arkkitehdin rakentamislupapäätös 398-2025-214 tulee kumota ja poikkeamisen edellytykset tulee käsitellä uudelleen ennen rakentamisluvan myöntämistä. Poikkeamispäätöksellä 398-2024-520 on myönnetty poikkeamislupa vapaa-ajan asunnon laajennuksen etäisyydelle rantaviivasta. Rakentamisluvalla 398-2025-214 käytännössä myönnetään lupa uudisrakennukselle, eikä kyse ole poikkeamisluvan mukaisesta laajentamisesta. Laajennusosat huomioiden kyse on rakenneosiltaan 95 prosenttisesti uudesta rakennuksesta, joten hanketta ei ole perusteltua käsitellä olemassa olevan rakennuksen korjaamisena tai laajennuksena.

Vanhan rakennuksen kunnossa olevat perustukset alusrakenteineen on perusteltua hyödyntää rakentamisessa. Vanha vaurioitunut rakenne on pitänyt poistaa ja korvata uudella toimivalla ja terveellisellä rakenteella, jotta varmistetaan kohteen turvallinen käyttö. Ei ole ollut perusteltua purkaa vanhan rakennuspaikan toimivia perustuksia, kuljettaa niitä jätteidenkäsittelyyn toisaalle ja rakentaa uutta vastaavaa rakennuspaikkaa toiseen sijaintiin kiinteistöllä ja synnyttää näin kohtuuttomia kustannuksia ja vaikuttaa alueen rakenteellisuuteen.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että poikkeamispäätöksessä lain edellyttämä perusteltu syy poikkeamiselle on olemassa olevan rakennuksen sijainti. Kun

olemassa oleva rakennus on purettu, erityinen syy on poistunut, eikä poikkeamispäätöksen perustuen voi myöntää uusia rakentamislupia.

Vanhan rakennuksen käyttökelpoinen pohjarakenne on perusteltua hyödyntää. Rakennusaikaisen muutosluvan mukainen uusi rakenne vastaa vanhan puretun rakenteen mittoja ja ulkoasua.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan rakennusluvan 398-2025-214 rakentamisen laajuus ei vastaa poikkeamisluvan naapurikuulemisessa esitettyä laajuutta. Jos hakemuksessa olisi esitetty vanha rakennus uudelleen rakennettavaksi, he olisivat lausuneet, ettei poikkeamiselle ole perusteita, koska kyse on käytännössä uudisrakentamisesta eikä rakennuspaikalla ole heidän käsityksensä mukaan estettä rantayleiskaavan mukaiselle rakentamiselle.

Uusi korvaava rakenne ja rakennusosa vastaa rakennusluvan mukaista vanhaa rakennusta eikä poikkea aiemman rakennusluvan rakennuksesta ulkoisesti ympäristöstään.

Oikaisuvaatimuksen tekijät kiistävät hakijan esittämän rakennuslupahakemukseen liitetyn selvityksen, että vanha rakennus oli korjauskelvoton ja sen uudelleen rakentaminen on ainoa vaihtoehto. Uudelleen rakentaminen ei ole ainoa vaihtoehto, vaan uudisrakennus on mahdollista rakentaa käytännössä samalla rakentamiskustannuksella rantayleiskaavan mukaiselle etäisyydelle rantaviivasta sekä myös rakennusjärjestyksen mukaiselle korkeudelle Salajärven vedenpinnan tasosta.

Esitetty vaihtoehto on rakennusvalvonnan ja yleiskaavoituksen mukaan perusteltu ja oikea ratkaisu asiassa.

Vanhan loma-asunnon korjauskelvottomuus on selvinnyt hakijan selvityksen mukaan aivan rakentamistyön alussa, jolloin on myös voitu todeta laajennussuunnitelman olevan toteuttamiskelvoton. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden

mukaan vanhan rakennuksen kunto ja ilmeisen laajalle levinneet rakennustekniset ongelmat olisi ollut mahdollista havaita jo suunnittelun aikana, jos tunnistetut riskirakenteet olisi tutkittu asianmukaisella tavalla. Kyseessä ei ole tilanne, jossa rakentamishanke olisi edennyt jo niin pitkällä, että vaihtoehtoinen toteutustapa aiheuttaisi kohtuuttomia lisäkustannuksia. Rakennusvalvonnan uskottavuuden ja tasapuolisuuden kannalta jälkiluvittamisella ei tulisi erityisesti palkita siitä, että luvaton rakentaminen on toteutunut jo varsin pitkälle.

Rakennusvalvonta on huomioinut kokonaisuuden ja tehnyt ratkaisun siihen perustuen.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan rakennuksen uudelleen rakentaminen vanhoille perustuksille tuskin poistaa rakennusteknisiä ongelmia, koska heidän käsityksensä mukaan rakennuksen perustamissyvyys on hyvin lähellä järven ylivedenkorkeutta. Rakennusjärjestyksen mukainen "lattiakorkeuden tulee olla vähintään 1 metri ylävesirajaa ylempänä tai 2 metriä keskivedenkorkeutta ylempänä" tuskin toteutuu. Rakennusvalvonnan tulisi ohjata rakentamista kestävään suuntaan, mikä ei toteudu, jos aiempien vuosikymmenien rakennusvirheitä ei korjata vaan rakentaminen kertaalleen vaurioita aiheuttaneella rakentamistavalla sallitaan.

Vanha rakennus ei ole omistajan mukaan kärsinyt järven vedenkorkeudesta ja siis pitkään toiminut sen suhteen moitteetta.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan Sala- ja Ruuhijärven vesioikeudellinen yhteisö on valmistelemassa aluehallintovirastolle hakemusta järvien keskivedenkorkeuden nostamiselle.

Mahdollisia tulevia suunnitelmia ei ole mahdollista ottaa huomioon lupakäsittelyssä, vaan lupakäsittelyn tulee perustua olemassa olevaan tilanteeseen.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Oikaisuvaatimuksen tekijät kyseenalaistavat rakennuksen etäisyyden rantaviivasta, koska asemapiirustuksessa vedenkorkeutta ei ole esitetty rakennusjärjestyksen mukaisesti tarkasteltuna.

Asemapiirustus on tehty normaalikäytännön mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijät esittävät väitteen, että lupakäsittelyyn ovat vaikuttaneet henkilökohtaiset suhteet hakijan ja rakennusvalvonnan välillä.

Rakennusvalvonta noudattaa toiminnassaan hyvän hallinnon vaatimuksia perustus- ja hallintolain edellyttämällä tavalla. Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että rakennusvalvonta kohtelee asiakkaitaan tasapuolisesti ja kuulee hankkeen osapuolia, kuten naapureita. Viranhaltijalla on kuitenkin toiminnassaan kulloinkin voimassa olevaa rakentamisen lakia soveltaessaan myös harkintavaltaa, jota käytetään yleensä asiakkaan eduksi varsinkin silloin, kun tästä ei ole tosiasiallista haittaa esimerkiksi naapurikiinteistön haltijoille.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijoille [REDACTED] ja oikaisuvaatimuksen tekijöille [REDACTED]

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

63

Toimenpidepyyntö rakennusvalvonta-asiassa, kiinteistön ylläpidon laiminlyönti

3615/10.03.00.08/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

rakennustarkastaja Juhani Pirinen p. 044 482 0808

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta päättää, että rakennusvalvonnalle tehty toimenpidepyyntö on tutkittu riittävästi eikä anna rakennusvalvonnan osalta aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Perusteluosa

Naapurikiinteistön haltija on 1.7.2025 toimittanut rakennusvalvonnalle toimenpidepyynnön koskien kiinteistön ylläpidon laiminlyöntiä, josta aiheutuu terveyshaittaa toimenpidepyynnön tekijän kiinteistölle. Laiminlyönti myös heikentää asuinympäristön turvallisuutta. Terveyshaittaa aiheuttaa lisääntyneet rottahavainnot viereisen kiinteistön alueella. Hoitamaton ympäristö rakennuksineen houkuttelee epämääräisiä henkilöitä, jotka aiheuttavat viereiselle kiinteistölle niin henkilö- kuin paloturvallisuuteen liittyviä riskejä. Toimenpidepyynnön kohde on [REDACTED], kiinteistötunnus 398-405-2-171.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Kuntaliiton hallintopakko-ohjeistuksen mukaan asia tulisi aina saattaa rakennusvalvontaviranomaisena toimivan toimielimen käsiteltäväksi, mikäli valvontailmoitus on tehty kirjallisesti ja/tai ilmoittaja vaatii toimenpiteisiin ryhtymistä.

Rakennusvalvonta toteaa, että toimenpidepyynnön kohteena olevan kiinteistön omistajia ei ole pystytty tavoittamaan eikä asiassa siksi voida ryhtyä velvoittaviin toimenpiteisiin kiinteistön ylläpidon laiminlyönnin vuoksi.

Tehdyt toimenpiteet

Rakennustarkastaja on käynyt tontilla 4.7.2024 toteamamassa, että tilanne on toimenpidepyynnön mukainen.

Vastuuhenkilöiden etsintä on aloitettu 5.7.2024. Tiedossa olevat kiinteistön haltijat ovat [REDACTED]. Vastuuhenkilöt asuvat sosiaalisen median perusteella Venäjällä, eikä heihin ei ole saatu vallalla olevassa tilanteessa kontaktia. Selityspyyntöä ei pysty lähettämään puuttuvan osoitteen takia. Talo on aika ajoin myynnissä internetsivustoilla, mutta omistajalle ei ole saatu sitäkään kautta välitettyä selityspyyntöä.

Rakennuksen ympäristössä esiintyvien terveyshaittojen osalta rakennusvalvonta on ohjannut toimenpidepyynnön ympäristöterveysvalvontaan.

Rakennukseen tai sen ympäristöön mahdollisesti tunkeutuvat asiattomat henkilöt ja näiden aiheuttamat mahdolliset turvallisuuteen liittyvät riskit eivät kuulu

rakennusvalvonnan toimivaltaan, vaan näiden osalta on tilanteen niin vaatiessa käännäyttävä poliisiviranomaisen puoleen.

Johtopäätökset

Vastuuhenkilöiden tavoittaminen on tällä hetkellä mahdotonta eikä rakennusvalvonta voi siksi ryhtyä velvoittaviin toimenpiteisiin. Velvoittavat toimenpiteet on kohdennettava kiinteistön haltijoihin, joilla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa velvoitetta. Lisäksi ennen velvoittavan päätöksen tekemistä on kuultava velvoitettavaa.

Sovelletut lainkohdat

Rakentamislaki 140 §

Rakennuksen kunnossapito

Rakennuksen omistajan on:

- 1) pidettävä rakennus ympäristöineen sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä;
- 2) pidettävä rakennus ja sen energiahuoltoon kuuluvat järjestelmät sellaisessa kunnossa, että ne rakennuksen rakennustapa huomioon ottaen täyttävät energiatehokkuudelle asetetut vaatimukset;
- 3) seurattava rakennuksen kantavuuden kannalta keskeisten rakenteiden kuntoa.

Kaavassa tai lain nojalla suojellun rakennuksen omistajan on rakennuksen käytössä ja kunnossapitämisessä lisäksi otettava huomioon rakennussuojelusta johtuvat vaatimukset heikentämättä rakennuksen turvallisuuteen tai terveellisyyteen liittyvää ylläpitoa.

Rakentamislaki 141 §

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eityslista

nro 5

Rakennuksen kunnossapidon laiminlyönti

Jos rakennuksen omistaja laiminlyö kunnossapitovelvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen tai sen osan korjattavaksi tai rakennuksen ympäristön siistittäväksi. Jos rakennuksesta tai sen osasta on ilmeistä vaaraa terveellisyydelle tai turvallisuudelle, rakennusvalvontaviranomaisen on kiellettävä rakennuksen tai sen osan käyttäminen tai määrättävä rakennus tai sen osa purettavaksi.

Ennen korjauskehotuksen antamista rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen omistajan esittämään rakennusta koskevan kuntotutkimuksen terveellisyyden tai turvallisuuden johdosta ilmeisen välttämättömien korjaustoimenpiteiden selvittämiseksi.

Rakentamislaki 147.1 §

Uhkasakkolaki 7.1 §

Perustuslaki 21 §

Hallintolaki 19 §, 20 §, 31 §, 43.1 §, 47 §

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote: toimenpidepyynnön tekijä [REDACTED], Lahden ympäristöterveys, terveydensuojelu(at)lahti.fi

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

64

Siivousmääräys ja uhkasakon asettaminen

4504/10.03.00.08/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

johtava lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

valvontamestari Olli Kilpinen p. 050 559 4073

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

1. määrää [REDACTED] siivoamaan kiinteistön 398-30-54-11 piha-alueelta asuinalueelle sopimattomat tavarat, koneet ja laitteet. Pihalta on siivottava tämän päätöksen liitteenä olevien valokuvien osoittamat asiat ja alueet, muun muassa:

- länsinaapuriin päin olevalta rajalta pressujen alta puu-kiviaines-metalli-muoviaines pitoiset materiaalit ja
- metallisen putkipressukatoksen ulkopuolella olevat puu-muovi-metalli-rauta kiviainespitoiset materiaalit.

Toimenpiteet tulee tehdä 31.10.2025 mennessä;

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Esiyslista

nro 5

2. asettaa edellä kohdassa 1 mainitun velvoitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon siltä varalta, että määräystä ei noudateta. Juoksevan uhkasakon kiinteä peruserä on kolmetuhatta (3.000) euroa ja lisäerä viisisataa (500) euroa jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu;
3. tekee asiasta ilmoituksen Maanmittauslaitokselle, jotta päävelvoitetta koskeva merkintä voidaan tehdä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin;
4. päättää, ettei asiasta ilmoiteta poliisille esitutkintaa varten, koska tekoa on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista;
5. velvoittaa kiinteistön haltijan uhkasakkolain 18 §:n mukaisesti kiinteistön käyttöoikeutta luovuttaessaan ilmoittamaan velvoitteesta ja uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuun mainintoihin tai muutoin todisteellisesti. Kiinteistönhaltijan tulee ilmoittaa rakennusvalvontaviranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite;
6. velvoittaa asianosaisen maksamaan rakennusvalvontaviranomaisen antamasta päätöksestä, johon sisältyy uhkasakon asettaminen Lahden kaupungin rakennusvalvontataksan 12.8 kohdan mukaisen 725 euron maksun.

Perusteluosa

Kiinteistölle 398-30-54-11, osoitteessa [REDACTED], on myönnetty rakennuslupa 2.7.2003 (lupanro 398-2003-537). Rakennusluvalle on haettu voimassaoloajan jatkamista useaan eri kertaan. Viimeisintä jatkoaikaa on haettu 1.6.2021. Rakennusluvalle myönnettiin jatkoaikaa 15.3.2023 asti.

Kiinteistölle myönnetty rakennusluvan voimassaoloaika on päättynyt 15.3.2023 eikä sitä ennen ole pyydetty loppukatselmusta. Kiinteistö ympäristöineen on jätetty epäsiistiksi rakennustöiden keskeydyttyä.

Rakennuksen epäsiisteydestä ja piha-alueen asiattomasta varastoinnista on tehty rakennusvalvontaan toimenpidepyyntö 27.6.2019. Toimenpidepyyntö on käsitelty rakennus- ja ympäristölupautakunnan kokouksessa 5.11.2024 § 96. Tuolloin päätettiin käynnistää erilliset velvoitetoimet piha-alueen siistimiseksi maankäyttö- ja rakennuslain 170 §:n 2 momentin mukaisesti.

Kuuleminen ja kehotus

Rakennusvalvonta on 29.4.2025 päivätyllä kirjeellä pyytänyt selitystä tilanteen johdosta 30.5.2025 mennessä ja antanut samalla kehotuksen siivota kiinteistön piha-alueelta asuinalueelle sopimattomat tavarat, koneet ja laitteet 17.6.2025 mennessä. Kehotuksessa on yksilöity siivottavat kohteet sekä tekstillä että kuvin.

Kuulemis/kehotuskirje on käytettävissä lautakuntakäsittelyssä.

Asianosaisen selvitys

Velvoitettava on toimittanut selvityksen asian johdosta. Selvityksessä velvoitettava on vedonnut hankkeen pitkittymisessä kokemaansa häirintään naapurien taholta, tästä aiheutuneisiin kuluihin ja pelkoon oman turvallisuuden puolesta sekä siihen, ettei hankkeeseen ole saanut palkattua urakoitsijaa. Velvoitettava selvittää siivonneensa tonttia, mutta ei voi hävittää rahanarvoisia materiaaleja ja tarvikkeita. Ympäristöä vaarantavasta varastoinnista tontille hän kertoo varastoineensa käytettäväksi tulevia rakennustarvikkeita eikä mitään vaarallista tai haittaa aiheuttavaa tontilla ole. Hän kertoo myös vaalivansa tontilla runsasta luonnonmukaista puustoa ja kasvillisuutta, joka estää naapurien ja kadulla kulkijoiden näkemisen tontille.

Asianosaisen selvitys kokonaisuudessaan on käytettävissä lautakuntakäsittelyssä.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta suoritti kohteessa piha-alueen tarkastuksen kehotuksessa annetun määräajan jälkeen 18.6.2025. Kiinteistön omistaja ei ollut paikalla tarkastuksessa.

Tarkastuksessa havaittiin, että piha-alueelta on poistettu vanha auto rekisterinumero [REDACTED] ja autotallin/parvekkeen edustan aluetta on tasattu koneellisesti. Pressukatosten vierillä ja päädyissä on edelleen osin pressuin peitettyä puutavaraa ja muuta rakennusmateriaalia tai ne ovat taivasalla ilman peitteitä. Varsinkin taivasalla olleen tai vain osin peitetyn puutavaran kunto ei enää sovellu käytettäväksi rakentamiseen. Länsirajan luona on mm. pressulla osin peitettyä puutavaraa, joka on ollut siinä pidemmän aikaa, koska viime syksyn puiden lehtiä on paljon pressun päällä. Samoin isomman katoksen takana on sama tilanne. Kattopeltilevyjä on useassa paikassa omana levynään. Talon päädyn kiviainekset on poistettu ja harkkonippu siirretty sekä peitetty pressulla. Pressukatosten välissä on rakennustarviketta, joka ei tarvitse peittää, mutta ne tulkitaan maankäyttö- ja rakennuslain 169 §:n alaisiksi.

Piha-alueelle tehty materiaalien peittelyt ja siirrot sekä siisteys ei ole riittävää aiempaan kehotukseen nähden eikä täytä maankäyttö- ja rakennuslain 167.1 §:n ja 169 §:n määräyksiä. Piha-alueella kasvoi pitkää viherkasvillisuutta ja sen seassa mahdollisesti ollutta muuta jätettä ei nähnyt.

Asianosainen ei ole kehotuksen mukaisesti siivonnut kiinteistön piha-aluetta, joten asiassa ryhdytään maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaisiin pakkotoimenpiteisiin.

Lain soveltaminen

1.1.2025 astui voimaan rakentamislaki. Rakentamislain 194 §:ssä säädetään vireillä olevien asioiden käsittelystä seuraavasti: "Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita

säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.” Tämän vuoksi nyt käsiteltävässä velvoiteasiassa tulee soveltaa maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä.

Sovelletut lainkohdat

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999

167.1 §

Ympäristönhoito

Rakennettu ympäristö on pidettävä rakennusluvan mukaisessa käytössä ja siistissä kunnossa.

169 §

Ulkovarastointi

Varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta.

Asemakaava-alueella ei aluetta saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan varastointiin taikka pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asemakaavasta muuta johdu.

170.2 §

Keskeneräinen rakennustyö tai hylätty rakennus

Jos rakennus on osaksi tai kokonaan tuhoutunut, rakennustyö on jätetty kesken tai rakennuksen käyttämisestä on luovuttu, rakennuspaikka ympäristöineen on saatettava sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna turvallisuutta tai rumenna ympäristöä. Rakennus on myös riittävästi suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta.

182 §

Uhkasakko ja teettämishuuto

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin 13 a luvun mukaisissa asioissa tai Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

markkina- ja ympäristövalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. (22.8.2014/682)

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa ja teettämishuuta koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

186 §

Ilmoitus syytteen nostamiseksi

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on rakennustyön keskeyttämistä taikka uhkasakon tai teettämishuun käyttämistä edellyttävän teon tai laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten.

Ilmoitus saadaan jättää tekemättä, jos tekoa tai laiminlyöntiä olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä vähäisenä, eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Uhkasakkolaki 1113/1990

6 §

Uhkasakon asettaminen

Uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko.

Uhkasakko asetetaan markkamäärältään kiinteänä tai siten, että sen suuruus määräytyy ajan kulumisen mukaan (juokseva uhkasakko).

Asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on veloitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava.

Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, veloitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

7.1 §

Uhkasakon kohdistaminen

Uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Jos uhkasakko kohdistetaan useisiin asianosaisiin, kullekin on asetettava eri uhkasakko.

8 §

Uhkasakon suuruus

Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, veloitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

9 §

Juokseva uhkasakko

Juokseva uhkasakko asetetaan määrämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (uhkasakkojakso) varten, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote: Kiinteistönomistaja [REDACTED] todisteellinen
tiedoksianto

Tiedoksi: toimenpidepyynnön tehneet / asianhoitaja [REDACTED]
[REDACTED]

Lainvoimainen ote:

Maanmittauslaitos / Kirjaamo

Liitteet

- 6 Velvoitepäätöksen mukaisesti siivottavat ja poistettavat kohteet

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

65

Uhkasakon tuomitseminen sekä siivousmääräys ja teettämisuhan asettaminen

7868/11.03.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja, Markit Likolammi, p. 044 483 1955

Valvontainsinööri, Jussi Liimatainen, p. 044 482 6707

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

1. määrää kiinteistön [REDACTED] omistajan [REDACTED] rakennus- ja ympäristölupautakunnan päätöksen 19.03.2024 § 21 mukaisesti maksamaan kolmentuhannen (3 000) euron uhkasakon;

2. määrää [REDACTED] 31.12.2025 mennessä poistamaan kiinteistön [REDACTED] pihalla ja kuisteilla sekä puutarhakatoksessa olevat jätteet ja jätteeksi luokiteltavat tavarat:

- Tiiliaidan kulmassa tontin sisäänkäynnin vieressä olevat kasat (vaahtomuovipatja, valokate, metallikehikko, tynnyrit, yms.).

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

- Kuistilla olevan puutarhakeininun ja siihen hylätyt muovipressut, tekstiilit, mikroaaltouunin, muovituolit, laatikot ym. sekä vanhat huonekalut (arkku, lipasto, hyllykkö, tuoli), muovitynnyrillinen muovipurkkeja ja kanistereita, pyöräkelkan ym. tavarat.
- Tontin luoteiskulmassa olevasta avoimesta puutarhakatoksesta: rikkinäiset polkupyörät, sanomalehdet, puiset terassilaatat, rottinki korit ja kalusteet, ja muut sekalaiset tavarat.
- Pihalla olevan mustan jätessäkillisen muovipurkkeja, tamppaustelineeltä suuren lemmikkihäkin, grillikatoksen seinustalta pyöränrunгон ja -kumeja, muovilaatikollisen sekalaista jätettä ja valokatelevy sekä talon seinän vierustalla ovat sekalaiset tavarat.
- Fiat Punto merkkisen henkilöauton, rekisteritunnus [REDACTED].
- Jätteet ja jätteenä luokiteltavat tavarat tulee toimittaa luvat omaaville vastaanottajille.

3. määrää kiinteistön [REDACTED] omistajan [REDACTED] rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätöksen 19.03.2024 § 21 mukaisesti maksamaan tuhannen (1 000) euron suuruisen uhkasakon.

4. määrää [REDACTED] 31.12.2025 mennessä poistamaan kiinteistön [REDACTED] pihalla olevan pressukatoksen sekä kuisteja peittävät pressut;

5. asettaa edellä kohdissa 2 ja 4 mainittujen velvoitteiden tehosteeksi teettämisuhan siltä varalta, että määräyksiä ei noudateta.

Teettämissiivouksessa viranomaisella on oikeus kiinteistönomistajan laskuun poistaa tontilta kaikki jätteenä luokittelemansa tavarat.

6. tekee asiasta ilmoituksen Maanmittauslaitokselle, jotta päävelvoitteita koskevat merkinnät voidaan päivittää kiinnityksistä pidettävään rekisteriin;

7. velvoittaa kiinteistönomistajan uhkasakkolain 18 §: mukaisesti kiinteistön käyttöoikeutta luovuttaessaan ilmoittamaan luovutuksen saajalle

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

velvoitteesta ja uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuain maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Kiinteistön omistajan tulee ilmoittaa Lahden rakennus- ja ympäristövalvonnalle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Lahden ympäristöpalvelut on antanut useita kehotuksia poistaa jätteet määräaikaan mennessä kiinteistöltä [REDACTED] osoitteessa [REDACTED]. Koska kiinteistöltä ei kehotuksista huolimatta ole poistettu jätteitä, on asiassa ryhdytty hallinnollisiin pakkotoimiin. Ensimmäiset uhkasakot tuomittiin maksettaviksi maaliskuussa 2024. Asetetut uudet uhat tuomitaan myös maksettaviksi, koska rakennus- ja ympäristölupautakunnan antamia määräyksiä ei edelleenkään ole noudatettu. Lisäksi asetetaan siivousmääräys ja teettämishinta piha-alueen siivoamiseksi ja pressujen poistamiseksi.

Velvoitettava

Kiinteistön omistaja: [REDACTED]

Kohde: [REDACTED]

Käsittelyvaiheet

Rakennus- ja ympäristövalvonta on 27.8.2020 lähtien antanut useita kehotuksia kiinteistön [REDACTED] siivoamisesta. Kehotukset ovat perustuneet tarkastuksilla tehtyihin havaintoihin. Tarkastusten ajankohdista oli ilmoitettu etukäteen kiinteistön omistajalle, ja annettu samalla mahdollisuus uuden tarkastusajan sopimiseen tarvittaessa. Omistaja ei ole osallistunut tarkastuksiin tai ehdottanut uusia ajankohtia. Kiinteistöllä on jätelain 72 § vastaisesti ollut huomattava määrä

jätteitä ja jätteeksi luokiteltavia tavaroita sekä maankäyttö- ja rakennuslain 168 § vastaisesti maisemaa rumentavia pressuja. Säädösten vastaiset jätemateriaalit ja pressut on yksilöity tarkastusmuistioissa ja kehotuksissa. Kiinteistön omistaja ei ole noudattanut annettuja kehotuksia.

Asiassa on syksyllä 2022 ryhdytty hallinnollisiin pakkotoimiin. Ennen siivousmääräysten antamista ja uhkasakkojen asettamista kiinteistön omistajalle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi. Selvityksiä ei ole annettu eikä kehotuksia tai määräyksiä ole edelleenkään noudatettu.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksellä 7.2.2023 § 10 asettamat uhkasakot tuomittiin maksettaviksi 19.3.2024 (§ 21). Päätös sai lainvoiman 15.5.2024. Tuomitun uhkasakon suuruus jätteiden ja jätteeksi luokiteltujen tavaroiden osalta oli kolmetuhatta (3 000) euroa. Maisemaa rumentavin pressujen osalta tuomitun uhkasakon suuruus oli tuhat (1 000) euroa. Uhkasakot on maksettu 3.10.2024.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksessä 19.3.2024 § 21 määräaika kiinteistön siivoamiselle oli 31.7.2024. Määräystä tehostettiin uusilla uhkasakoilla, joiden suuruus vastasi maksuun tuomittuja sakkoja.

Lahden rakennus- ja ympäristövalvonta totesi 12.9.2024 suoritettulla tarkastuksella, ettei 19.3.2024 (§ 21) annettuja määräyksiä ollut noudatettu. Tarkastuksen ajankohdasta oli 3.9.2024 sovittu kiinteistön omistajan kanssa puhelimitse. Omistaja ei tullut paikalle, eikä häntä tarkastuksen aikana tavoitettu.

Selvityspyyntö (kuuleminen) 19.3.2024 (§ 21) asetetun uuden uhkasakon tuomitsemisesta ja teettämishan asettamisesta toimitettiin kiinteistön omistajalle haastemiehen välityksellä 25.5.2025. Määräaika (21 vuorokautta) kirjallisen selityksen antamiselle kului umpeen 16.7.2025. Kiinteistön omistaja ei ole antanut selitystä.

Havainnot kiinteistöllä

Viimeisimmällä tarkastuksella 12.9.2024 havaittiin, että tilanne kiinteistöllä oli lähes ennallaan. Parveketta peittävä pressu oli poistettu. Pihalla oleva pressukatos sekä kuisteja peittävät pressut olivat ennallaan. Rakennus- ja ympäristölupautakunnan päätöksessä 19.3.2024 (§ 21) luetellut jätteet olivat pääsääntöisesti jäljellä ja entisillä paikoillaan.

Pihalla ja kuisteilla sekä puutarhakatoksessa on kasoissa jätteenä luokiteltavaa tavaraa. Risujen seassa on edelleen vaahtomuovipatja, valokate, metallikehikko ja tynnyreitä.

Kuistilla oleva puutarhakeinu on täynnä siihen hylättyjä muovipressuja, tekstiilejä, mikroaaltouuni, muovituolien, laatikoiden ym. lisäksi. Kuistilla on myös vanhoja huonekaluja (arkku, lipasto, hyllykkö, tuoli), muovitynnyrillinen muovipurkkeja ja kanistereita, pyöräkelkka ym. tavaraa.

Tontin luoteiskulmassa oleva avoin puutarhakatos on täynnä tavaraa: useita rikkinäisiä polkupyöriä, sanomalehteä, puisia terassilaattoja, rottinki koreja ja kalusteita, ja muuta sekalaista tavaraa.

Pihalla on myös musta jättesäkillinen muovipurkkeja, tamppaustelineellä suuri lemmikkihäkki, grillikatoksen seinustalla pyöränrunko ja -kumeja, pieni muovilaatikollinen sekalaista jätettä ja valokatelevy sekä talon seinän vierustalla sekalaista tavaraa.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien tietojen mukaan pihalla olevan henkilöauton seuraava määräaikaikatsastus olisi tullut tehdä 29.1.–29.5.2008.

Päätöksen perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 168 §:n mukaan kevyen rakennelman ja pienehkön laitoksen tulee terveellisyydeltään, turvallisuudeltaan ja ulkoasultaan täyttää kohtuulliset vaatimukset. Rakennelman ja laitoksen tulee sopeutua ympäristöön eikä se saa olla haitaksi liikenteelle.

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä tämän pykälän vastaisen rakennelman tai laitoksen poistettavaksi tai muutettavaksi vastaamaan lain vaatimuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 182 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Aemakaavoitetulla alueella huonokuntoinen pressukatos ja telttamaiset viritelmät voidaan luokitella ympäristöä rumentaviksi rakennelmiksi. Kiinteistö sijaitsee omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialueella.

Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut käytöstä tai aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä.

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä tai muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Jätelain 72 §:n roskaamiskiellon mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä koneita, laitteita, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää aineita siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista,

viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa.

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue. Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa.

Jätelain 72 §:n roskaamiskieltoa sovelletaan hallituksen esityksen 199/2010 mukaan myös sellaiseen esineeseen ja aineeseen, joka ei kiistatta ole jätettä, mutta joka sen kunnon, huolenpidon puutteen tai sijaintipaikan perusteella voidaan päätellä hylätyksi tai käytöstä poistetuksi.

Jotta jätteen tai esineen jättäminen tai aineen päästäminen ympäristöön olisi roskaamista, edellyttää se säännöksessä mainittua seurausta, joita ovat epäsiisteys, maiseman rumentuminen, viihtyisyyden väheneminen, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaara tai muu niihin rinnastettavaa vaara tai haitta. Seurausten todentamiseen ei ole objektiivisia kriteerejä, vaan esimerkiksi epäsiisteys, maiseman rumentumiseksi tai viihtyisyyden vähenemiseksi katsotaan sellaiset seuraukset, jotka yleisesti koetaan häiritseviksi.

Kiinteistöllä varastoitu ajoneuvo, joka on liikennekäytöstä poistettu ja viimeisen katsastuksen määräajan umpeutumisesta on yli kaksi vuotta tai ajoneuvo, jonka korjauskulut ylittävät sen arvon eikä korjaaminen ole todennäköistä, on jätettä.

Romuajoneuvon jäteluonteen määrittelyssä on huomioitu jätelain 5 § mukainen jätteen määritelmä sekä Suomen ympäristökeskuksen ohje *Käytettyjen ajoneuvojen vienti Suomesta*, jossa on määritelty ajoneuvon luokittelua jätteeksi kansainvälisissä jätesiiirroissa. Kiinteistöllä olevasta ajoneuvoista aiheutuu jätelain 13 §:ssä ja 17 §:ssä tarkoitettua

roskaantumista ja epäsiisteyttä sekä maiseman rumentumista ja viihtyisyyden vähentymistä.

Ajoneuvon jäteluonteen lisäksi ajoneuvon poistaminen pihalta on tarpeen, sillä pitkään ulkosäilytyksessä olleesta käyttämättömästä ja huonokuntoisesta ajoneuvosta voi aiheutua ympäristönsuojelulain 16 §:ssä ja 17 §:ssä kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Roskaantunut kiinteistö sijaitsee 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella.

Valvontaviranomainen voi jätelain 126 §:n nojalla

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa sekä
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, jätelain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta on katsonut, että 7.2.2023 (§ 10) ja 19.3.2024 (§ 21) asetetut uhkasakot siivousmääräysten tehostamiseksi ovat olleet tarpeen, koska siivoukseen velvoitettu ei ole korjannut lainvastaista menettelyään.

Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon

tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen.

Uusien uhkasakkojen asettamista koskeva päätös 19.3.2024 § 21 on saanut lainvoiman 15.5.2024. Velvoitettu ei ole esittänyt syytä siivousmääräysten noudattamatta jättämiselle, joten uudet uhkasakot voidaan perustellusti tuomita maksettaviksi.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta katsoo edelleen, että tässä päätöksessä annettujen siivousmääräysten tehostamiseksi on tarpeen asettaa uhkasakkolain 14 §:n 1 momentin mukainen teettämisuhka, koska uhkasakot ja niiden tuomitseminen maksettaviksi ovat sittemmin osoittautuneet tehottomiksi. Teettämisuhka tarkoittaa tässä uhkaa, jossa kiinteistön siivous teetetään kiinteistönomistajan kustannuksella.

Teettämisuhka on kohdistettu kiinteistönomistajaan, jolla uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan on asianosaisena tosiasiallinen ja oikeudellinen mahdollisuus huolehtia veloitteen noudattamisesta. Kiinteistönomistaja on vastuussa kiinteistön roskaantumisesta. Asiassa ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella kiinteistön piha-alueelta jätteiden poistamista määräaikaan mennessä olisi pidettävä kohtuuttomana.

Uhkasakkolain 18 §:n mukaan, milloin uhkasakko, teettämisuhka tai keskeyttämisuhka on asetettu kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevan pääveloitteen tehosteeksi, veloitetun on omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan ilmoitettava luovutuksensaajalle, minkälainen päävelvoite ja uhka sitä koskee. Veloitetun on lisäksi ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Päätöksen täytäntöönpano

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eesityslista

nro 5

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuिन voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011): 5 §, 13 §, 72 §, 73 §, 75 §, 126 §, 129, 139 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 16 §, 17 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 132/1999): 168 §, 182 §.

Rakentamislaki 751/2025, 194 §

Uhkasakkolaki 6–8 §, 10 §, 14 §, 18 §, 19 §, 22–24 §

Hallintolaki (434/2003): 32–34 §, 36 §.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote + tilisiirtolomake uhkasakon maksamista varten:

Kiinteistön omistaja, todisteellinen tiedoksianto saantitodistuksin

Lainvoimainen ote + sakkoluettelo:

Oikeusrekisterikeskus

Lainvoimainen ote:

Maanmittauslaitos / Kirjaamo

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

66

Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettaminen, Lahti Energia Oy,
Hennalankatu 270, Lahti

4266/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen, p. 044 416 3872

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää rauettaa ympäristöluvan, joka koskee Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskusta osoitteessa Hennalankatu 270, Lahti ja antaa toiminnan lopettamista koskevan määräyksen.

Perusteluosa

Lahti Energia Oy toimitti 12.11.2024 Lahden rakennus- ja ympäristölupautakunnalle hakemuksen Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamiseksi, osoitteessa Hennalankatu 270, Lahti, koska prosessilämpökeskuksen energiantuotanto maakaasukattiloilla oli loppumassa. Kyseessä on toiminta, jolla on toistaiseksi voimassa oleva energiantuotannon ympäristölupa.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

HAKEMUS

Luvan haltija

Lahti Energia Oy

PL 93

15141 Lahti

Yhteyshenkilö:

Tanja Tuominen

p. 044 521 1715

etunimi.sukunimi@lahtienergia.fi

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Stora Enson prosessilämpökeskus

Hennalankatu 270

15700 Lahti

Kiinteistötunnus 398-27-50-11

Laitos sijaitsee Stora Enso Packaging Oy:n tehdasalueella. Tontin omistaa Stora Enso Oyj.

ASIAN KÄSITTELYN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eesityslista

nro 5

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos

1) toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai että toiminta on lopetettu.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset.

ASIAN VIREILLETULO

Lahti Energia Oy on hakenut Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamista, koska prosessilämpökeskuksen energiantuotanto maakaasukattiloilla on loppunut.

Stora Enson prosessilämpökeskuksella on Hämeen ympäristökeskuksen 22.9.2006 (HAM-2006-Y-221-111, Nro YSO/119/2006) myöntämä ympäristölupa. Luvan kertoelmaosaa on päivitetty Lahden ympäristöpalveluiden lausumalla 23.6.2021 (asianro 4266/11.01.00.01/2021). Lahden rakennus- ja ympäristölupautakunta on tehnyt päätöksen prosessilämpökeskukselle ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta toiminnan olennaisesta muutoksesta 6.2.2024 (asianro 4266/11.01.00.01/2021).

Stora Enso Oyj on irtisanonut kauppaj- ja toimitussopimuksen Lahti Energia Oy:n kanssa energiantuotannon osalta. Stora Enso Oyj tuottaa tarvitsemansa energian omilla sähkökattiloillaan, jotka on sijoitettu nykyiseen prosessilämpökeskuksen kattilarakennukseen.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Eesityslista

nro 5

Maakaasukattila K1 on purettu elo-syyskuussa 2024 sähkökattiloiden rakentamisen tieltä. Lahti Energia Oy on tehnyt asiaan liittyen muutosilmoituksen 27.9.2024 Lahden kaupungin ympäristöpalveluille.

Maakaasukattilan K1 purkamisessa syntyneet jätteet on kirjattu SIIRTO-rekisteriin ja raportoitu vuoden 2024 vuosiraportoinnin yhteydessä YLVA-järjestelmään.

Hakemuksen jättöaikaan arvioitiin ensimmäisen sähkökattilan käyttöönoton alkavan tammikuussa 2025 ja tuotannollinen ajo maaliskuussa 2025.

Maakaasukattilan K2 omistuksen kerrottiin siirtyvän Stora Ensolle sähkökattilan käyttöönoton jälkeen tuotannollisen ajon käynnistyttyä. Maakaasukattila K2 oli sähkökattilan varalla toukokuun 2025 loppuun saakka ja prosessilämpökeskuksen luvanvarainen toiminta päättyi 31.5.2025. Hakemuksessa kerrottiin, että maakaasukattila K2 puretaan Stora Enson Oyj:n toimesta myöhemmin.

Prosessilämpökeskuksen öljysäiliöt (2 x 25 m³) ovat Stora Enson Oyj:n omaisuutta. Lahti Energian tiedon mukaan säiliöt jäävät toistaiseksi paikoilleen. Stora Enso Oyj on kertonut, että öljysäiliöt tullaan purkumaan heidän toimestaan myöhemmin.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakemusta on täydennetty 13.5.2025 toimittamalla kevyen polttoöljyn kulutustiedot vuosilta 2007-2013. Selvityksen mukaan kevyttä polttoöljyä on käytetty vuonna 2011 kertaluonteisesti 5 000 litraa. Stora Enso Oyj on 25.8.2025 ilmoittanut, että piippu kuuluu Stora Enson rakennuskantaan eikä sitä olla purkamassa.

RAUETETTAVA YMPÄRISTÖLUPA

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Esityslista

nro 5

Päätös luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta / Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskus, Hennalankatu 270, Lahti (Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunta 6.2.2024 § 13).

Päätöksellä on korvattu aiemmin myönnettyt luvat: Hämeen ympäristökeskuksen 22.9.2006 (HAM-2006-Y-221-111 Nro YSO/119/2006) myöntämä ympäristölupa ja Lahden ympäristöpalveluiden lausuma 23.6.2021 (asianro 4266/11.01.00.01/2021).

ASIAN KÄSITTELY

ASIAN VIREILLÄOLOSTA TIEDOTTAMINEN JA ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Asian vireilläolosta ei ole kuulutettu ennen päätöksentekoa. Kyseessä on ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettaminen ja lopettamista koskevan määräksen antaminen. Asian merkittävyyden on katsottu olevan tiedottamisen kannalta vähäinen (Ympäristönsuojelulaki 96 § 1 momentti kohta 4).

Stora Enso Packaking Oy:tä ja Stora Enso Oy:tä on kiinteistön haltijana/ omistajana kuultu ja varattu mahdollisuus muistutuksen jättämiseen.

MUISTUTUS

Stora Enso Packaking Oy/Stora Enso Oy jätti hakemuksesta muistutuksen 22.5.2025. Muistutuksessaan Stora Enso Oy toteaa tukevansa Lahti Energia Oy:n prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamista. Tontti on Stora Enso Oy:n omistuksessa ja kauppa- ja toimitussopimus Lahti Energia Oy:n kanssa on irtisanottu. Sekä maakaasukattila K1 että K2 on purettu, ja energiantuotanto tontilla tapahtuu prosessilämpökeskuksen kattilarakennuksessa sähkökattiloin. Edellytystä luvanvaraisen toiminnan mukaiselle ympäristölualle tontillamme ei enää ole. Ympäristöluvan rauettamisen vaateeksi Stora Enso Oy pyytää kirjaamaan Lahti

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eesityslista

nro 5

Energia Oy:n velvollisuudeksi katkaista maakaasun tulo Stora Enso Oyj:n tontilla kulkeviin putkiin siten, että kaasua putkiin ei voi johtua enää missään tilanteessa.

HAKIJAN VASTINE

Vastineessaan 3.7.2025 Lahti Energia Oy mm. toteaa, että maakaasuputkisto ei ole Lahti Energian hallinnassa. Lahti Energia Oy on irtisanonut Stora Enson prosessilämpökeskuksen maakaasuliittymän 9.4.2025, ja maakaasun toimitus prosessilämpökeskukselle on katkaistu kaasunjakeluyhtiön toimesta.

Vastinepyynnön johdosta Lahti Energia Oy on pyytänyt asiasta selvityksen kaasunjakeluyhtiöltä (Auris Kaasunjakelu Oy). Auris on ilmoittanut, että maakaasuputkisto on tulpattu maan alle tontin ulkopuolelle 20.5.2025. Lahti Energia Oy esittää vastineen liitteissä tulppauksen suorittaneen asennusliikkeen todistuksen liittymän tulppauksesta maan alle sekä kartan, josta selviää tarkempi tulppauspaikka. Lahti Energia Oy katsoo täyttäneensä kaikki velvollisuutensa liittyen Stora Enson prosessilämpökeskuksen maakaasuliittymän irtisanomiseen ja kaasuntoimituksen katkaisuun.

Vastine kokonaisuudessaan on toimitettu Stora Enso Oyj:lle 31.7.2025.

LAUSUNNOT

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja.

TARKASTUKSET

Laitokselle ei ole tehty tarkastusta toiminnan lopettamiseen liittyen.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölupautakunta päättää, että Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristölupapäätös luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta / Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskus, Hennalankatu 270, Lahti (Lahden rakennus- ja ympäristölupautakunta 6.2.2024 § 13) raukeaa ja antaa seuraavan toiminnan lopettamiseen liittyvän määräyksen.

1. Yhteenvedo kattilan K2 purkutöissä syntyneistä jätteistä tulee raportoida Lahden ympäristöpalveluille. Raportista on ilmentävä purkamisessa syntyneet jätteet jätelajeittain, niiden määrät ja toimituspaikat valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021) 33 §:n mukaisesti. Raportti tulee toimittaa Lahden ympäristöpalveluille vuoden 2025 loppuun mennessä.

PERUSTELUT

Rakennus- ja ympäristölupautakunta rauettaa Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan, sillä toiminnanharjoittaja Lahti Energia Oy on ilmoittanut, että ympäristöluvanvarainen toiminta on loppunut (YSL 88 §) ja Stora Enso Oy on ilmaissut tukevansa luvan rauettamista. Molemmat käytössä olleet kattilat K1 ja K2 on purettu ja korvattu sähkökattiloilla. Energiantuottaminen sähkökattiloilla ei ole ympäristöluvanvaraista toimintaa (YSL 27 §).

Stora Enso Oy:n muistutus on päätöksenteossa huomioitu ja Lahti Energia Oy on vastineessaan vastannut Stora Enso Oy:n vaatimukseen katkaista maakaasun tulo Stora Enso Oy:n tontilla kulkeviin putkiin (YSL 48 §).

Kattilan K1 purusta on saatu purkujäteselvitys laitoksen vuosiyhteenvedon 2024 yhteydessä. Kattilan K2 osalta purkujäteselvitys puuttuu. Valvonnallisista syistä ja

toiminnan lopettamiseksi asianmukaisesti on annettu määräys raportoida purkujätteiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn laitoksen valvojalle (JL 118 §, YSL 172 §).

Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Jos toiminnanharjoittajaa ei enää ole tai häntä ei tavoiteta ja lopetetun toiminnan ympäristövaikutusten valvomiseksi on tarpeen tarkkailla ympäristöä, tarkkailusta vastaa toiminta-alueen haltija (YSL 94 §).

Maaperän pilaantuneisuutta ei ole edellytetty selvitettäväksi. Prosesihöyrylaitoksen toiminnan aikana (1.1.2007 alkaen) kevyen polttoöljyn käyttö on ollut vähäistä (5 000 litraa vuonna 2011) eikä vuotoja ole ollut. Laitoksella ei ole varastoitu öljyä muuten kuin sen kertaluonteisen käytön ajan. Öljykäytön vähäisyyden vuoksi pilaantuneisuuden selvittämisestä ei nähdä tarpeelliseksi antaa määräystä. Lämpökeskusrakennus ja siihen kuuluva piippu sekä öljysäiliöt jäävät edelleen Stora Enso Oyj:n hallintaan tehdasalueelle. Kun lämpökeskusrakennus puretaan, tulee kiinteistönomistajan selvittää maaperän pilaantuneisuus (YSL 6 §, 17 § 133 §, 135 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös julkaistaan 9.9.2025 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 16.9.2025. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta. Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6 §, 16 §, 27 §, 34 §, 48 §, 88 §, 94 §, 96 §, 133 §, 135 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §

Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017): 20 §

Jätelaki (646/2011): 118 §, 119 §

Jäteasetus (978/2021): 33 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lahden rakennus- ja ympäristölupautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin internetsivuilla www.lahti.fi > ajankohtaista > kuulutukset ja ilmoitukset.

Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (Rakennus- ja ympäristölautakunta 1.12.2020 § 74) mukainen maksu ympäristöluvan rauettamisen käsittelylle on 90 euroa/tunti. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa seitsemän tuntia, minkä perusteella tästä päätöksestä peritään hakijalta taksapäätöksen mukainen maksu eli 630 euroa (90 €/h * 7 h).

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Toimenpiteet

Ote hakijalle Lahti Energia Oy:lle ja kiinteistön omistajalle/haltijalle Stora Enso Oy:lle / Stora Enso Packaging Oy:lle.

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Lahti Aqua

Laskutus

Kuulutus

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

67

Sopimus Lahden kaupungin eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa
Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kanssa

3648/11.02.04.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungineläinlääkäri Essi Lääkkö, 0505594047

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kanssa 1.1.2026 alkaen ja valtuuttaa rakennus- ja ympäristövalvonnan johtajan allekirjoittamaan sopimuksen tämän päätöksen saatua lainvoiman. Lautakunta valtuuttaa kaupungineläinlääkärin tekemään tarvittaessa sopimukseen teknisiä pienimuotoisia korjauksia.

Perusteluosa

Uuden eläinlääkintähuoltolain vaatimukset eläinlääkäripalveluille ja -päivystykselle

Eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaan kunnan on järjestettävä eläimille yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut eli 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- ja turkistuotantoa varten pidettävillä eläimillä virka-aikana sekä kiireellistä

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

eläinlääkäriapua kaikkina vuorokaudenaikoina. Eläinlääkintähuoltolain 11 §:n mukaan kunnan on järjestettävä päivystyspalvelu virka-ajan ulkopuolella tarvittavaa kiireellistä eläinlääkäriapua varten yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla päivystysalueella. Virka-ajan ulkopuolella tarvittavaa kiireellistä eläinlääkäriapua varten tulee järjestää päivystyspalvelu yhteistoiminnassa järjestäjien kesken yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla päivystysalueella.

Eläinlääkintähuoltolain 10 §:n mukaan järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten. Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kiireellistä eläinlääkäri-apua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen. Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle.

Eläinlääkintähuoltolain tarkoituksena on turvata perustasoisten eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta keskeisten eläinlääkäripalvelujen saatavuus.

Nykytilanne ja tausta

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain (795/2009) ja nykyisen päivystyssopimuksen nojalla päivystyspalvelu virka-ajan ulkopuolella on Lahden alueella järjestetty yhteistoiminnassa Päijät-Hämeen ympäristöterveyden (aiemmin Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä) kanssa. Päivystysyhteistyöalueella on noin 200 000 asukasta.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Nykyisen sopimuksen mukaisesti Lahden kaupungin praktikkoeläinlääkärit ovat vastanneet 3/12 osasta päivystysvuoroista ja päivystyksen järjestämisen kokonaiskustannukset on jaettu potilasmäärien suhteessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä pieneläinpäivystys on järjestetty osittain eriytettynä ostopalveluna erillisellä sopimuksella. Ostopalvelun nykyinen kustannus on noin 160 000 € vuodessa, josta Lahden kaupungin ympäristöterveyden maksuosuus on noin 60 %. Palvelun tuottamisesta vastaa Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy. Kunnaneläinlääkäripäivystyksen hallinnointi on nykyisessä sopimuksessa Päijät-Hämeen ympäristöterveyden tehtävänä. Nykyinen päivystyssopimus päättyy 31.12.2025 nykyisen eläinlääkintähuoltolain voimassaolon päättyessä. Lahden kaupungin praktikkoeläinlääkärit ovat vastanneet 25 % päivystysvuoroista ja esimerkiksi vuonna 2023 lahtelaisten asiakkaiden osuus kunnaneläinlääkäripäivystyksessä on ollut kokonaissuoritemäärästä noin 43 % ja eriytetyssä pieneläinpäivystyksessä noin 60 %. Lahtelaisten asiakkaiden osuus päivystyksissä on ollut siis merkittävästi suurempi kuin Lahden kaupungin praktikkoeläinlääkäreiden osuus päivystysvuoroista.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyslautakunta on päättänyt 15.1.2025 Päijät-Hämeen ympäristöterveyden alueen kuntien osalta, että kunnaneläinlääkäripäivystyksen järjestämisen valmistelua jatketaan selvittämällä tarkemmin seuraavia vaihtoehtoja:

- Eriytetään Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kunnaneläinlääkäripäivystys, jolloin Päijät-Hämeen ympäristöterveyden alueella päivystys järjestetään omana toimintana.
- Luovutaan eriytetyn pieneläinpäivystyksen ostopalvelusta ja järjestetään kunnaneläinlääkäripäivystys Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden yhteistyösopimuksena. Samalla selvitetään sopimusosapuolien vastuut päivystyksen organisoinnissa.

Lisäksi Päijät-Hämeen ympäristöterveyslautakunta on samassa yhteydessä päättänyt, että yllä olevista vaihtoehtoista selvitetään arvio kustannuksista, vaikutukset palvelun saatavuuteen ja vaikutukset eläinlääkintähuollon toiminnan järjestämiseen.

Uusi sopimus eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kanssa

Neuvottelut päivystisyhteistyön jatkamiseksi Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kanssa käynnistettiin alkuvuodesta 2025. Neuvotteluiden aikana nousi esiin tarve lisätä Lahden kaupungin ympäristöterveyden vastuuta päivystyksen järjestämisessä vastaamaan paremmin asiakasjakamaa. Uusi sopimusluonnos perustuu siihen, että päivystysaikana Lahden kaupunki vastaa koko päivystysalueen osalta vastaanotolla hoidettavien eläinten kiireellisestä eläinlääkäriavusta ja Päijät-Hämeen ympäristöterveys tuotantoeläinten ja muiden eläinten pitopaikassa hoidettavien eläinten kiireellisestä eläinlääkäriavusta. Päivystysalueena on koko Päijät-Hämeen maakunnan alue pois lukien Orimattila, jonka päivystyksestä vastaa Helsingin yliopiston tuotantoeläinsairaala erillisellä sopimuksella.

Vastaanotolla hoidettavien eläinten kiireellinen eläinlääkäriapu järjestetään Lahden kaupungin eläinlääkäriavustaanotolla. Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden välillä ei suoriteta eläinlääkäripäivystyksen osalta erillistä laskutusta, vaan kumpikin sopijapuoli vastaa palkkaamiensa eläinlääkäreiden korvauksista, riittävistä resursseista ja riittävistä tiloista, välineistä ja mahdollisesta avustavasta henkilökunnasta aiheutuvista kustannuksista.

Yhteistyösopimus on linjassa kaupungin strategian kestävästi uudistuva -kärkeä, jolloin kehitämme kaupunkia yhdessä eri toimijoiden kanssa emmekä tee yksin. Vaikutusten ennakoarviointia on tehty eri näkökulmista. Kuntalaisnäkökulmasta vastaanotolla hoidettavien eläinten kiireellisen eläinlääkäriavun keskittäminen Lahteen on palveluiden saavutettavuuden kannalta etu. Lahden sijainti on keskeinen myös muualta Päijät-Hämeestä eläinlääkäripäivystykseen saapuvien asiakkaiden osalta. Talous- ja organisaationäkökulmista uuden päivystyssopimuksen myötä Lahden kaupungin vastuu ja sitä myötä kustannukset eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä tulevat kasvamaan, sillä päivystyksen järjestämiseksi Lahden kaupungin ympäristöterveyteen tarvitaan yksi virka lisää sekä lisäksi ulkopuolista henkilöstöä. Lisätyövoima on välttämätöntä, jotta yksittäisen eläinlääkäriin päivystystiheys ei nouse liian suureksi. Kasvava päivystyspotilaiden määrä kasvattaa toisaalta myös toimintatuottoja ja toisaalta luopuminen eriytetystä pieneläinpäivystyksestä tuo säästöjä, jolloin kustannusvaikutukset jäävät kokonaisuudessaan verrattain vähäisiksi. Muut vaihtoehdot päivystyksen järjestämiseksi tulisivat kokonaisuutena merkittävästi kalliimmaksi. Ilman alueellista yhteistyötä

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Eesityslista

nro 5

eläinlääkäripäivystys olisi järjestettävä joko kokonaan omana toimintana, jolloin henkilöstöä tarvittaisiin merkittävästi lisää tai osittain tai kokonaan ostopalveluna, jolloin kustannukset todennäköisesti nousisivat merkittävästi.

Toimivalta

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupautakunta on Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/15 kaupunkiympäristöä koskevien erillissääntöjen 5 §:n mukaisesti eläinlääkintähuollosta vastaava viranomainen.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Tiedoksi: Päijät-Hämeen ympäristöterveyslautakunta
Päijät-Hämeen ympäristöterveysjohtaja Silja Mäkelä

Liitteet

- 7 Sopimus eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä Päijät-Hämeessä

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

68

Päätös eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaisesta kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuudesta ja 17 §:n mukaisista täydentävistä palveluista

3649/11.02.04.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupungineläinlääkäri Essi Lääkkö, 0505594047

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupautakunta päättää, että Lahden kaupungin ympäristöterveyden eläinlääkintäpalvelujen eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaiseen järjestämisvastuuseen sisällytetään 8 §:n mukaiset palvelut kokonaisuutena. Järjestämisvastuu kattaa yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut.

Lisäksi lautakunta päättää, että 17 §:n mukaisina palveluina järjestämisvastuun ulkopuolelta järjestetään rajatusti yksityisiä palveluita täydentäen:

1. Kuvantamistutkimus tilanteissa, joissa eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää.
2. Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa.
3. Leikkaushoito myös muissa kuin henkeä uhkaavissa tilanteissa silloin, kun

leikkauksen suorittaminen ei vaadi erikoistason osaamista.

4. Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotantoeläimille.

Perusteluosa

Tausta ja nykytilanne

Lahden kaupungin ympäristöterveys järjestää voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) mukaiset kunnalliset eläinlääkäripalvelut sekä elintarvikkeiden turvallisuuden ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan Lahden kaupungin alueella. Lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi on yksi kaupungineläinlääkäri, kolme praktikkoeläinlääkäriä ja kaksi valvontaeläinlääkäriä vakituista virkaa sekä eläinlääkinnän esihenkilön ja eläinlääkäriä avustajan tehtävät.

Päijät-Hämeen alueen eläinlääkäripäivystys virka-ajan ulkopuolella järjestetään vuoden 2025 loppuun asti voimassa olevalla sopimuksella yhteistyössä Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kanssa. Päivystyspalvelua pieneläimille viikonloppuisin hankitaan vuoden 2025 loppuun saakka ostopalveluna Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:ltä. Orimattilan länsiosien eläinlääkäripalvelut hankitaan ostopalveluna Helsingin yliopiston Tuotantoeläinsairaala. Tuotantoeläinsairaala hoitaa myös eläinlääkäripäivystyksen Orimattilan kaupungin alueella lukuun ottamatta viikonloppujen päiväaikaista pieneläinpäivystystä.

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain 11 §:n mukaan kunnan on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten sekä sellaisten yhteisöjen pitämiä kotieläimiä varten, joilla on kotipaikka kunnan alueella. Muita kotieläimiä kuin hyötyeläimiä varten palvelu on kuitenkin järjestettävä vain, jos palvelua ei ole muuten saatavilla. Lisäksi kunnan on lain 13 §:n mukaan järjestettävä kiireellistä eläinlääkäriapua alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokaudenaikoina.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026. Uusi laki määrittää kuntien lakisääteisen eläinlääkäripalveluiden järjestämisvastuun vanhaa lakia selkeämmin. Velvoitteisiin eläinten hyvinvoinnin, eläintautien, merkinnän ja rekisteröinnin, sivutuotteiden sekä tuonnin ja viennin valvonnan osalta ei tule muutoksia.

Eläinlääkintähuoltolain 3.4 §:n mukaan kunta, jäljempänä järjestäjä, huolehtii alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä siten kuin tässä laissa säädetään. Järjestäjän tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin. Lahden kaupungin ympäristöterveys on eläinlääkintähuoltolain 3 §:n mukaisesti järjestäjä Lahden kaupungin osalta. Lahden rakennus- ja ympäristölupautakunta on lain tarkoittama järjestäjän tehtävistä huolehtiva monijäseninen toimielin.

Lain 9 §:n mukaan alueellisen järjestäjän tulee määritellä lakisääteisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuus ja järjestämistapa ennen uuden lain voimaantuloa. Järjestämisvastuun laajuutta määritettäessä on otettava huomion alueen yksityinen eläinlääkäripalvelujen tarjonta. Järjestäjä voi tuottaa myös järjestämisvastuuta täydentäviä palveluita rajoitetusti. Täydentävät palvelut on hinnoiteltava markkinaperusteisesti.

Eläinlääkäripalveluiden markkinakartoitus Lahdessa sekä Päijät-Hämeessä

Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuuden määrittämiseksi on tehty alueellinen markkinakartoitus. Palvelutarjonnan kartoittamiseksi on koottu tietoa Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen maakunnan alueella toimivista yksityisistä eläinlääkäripalveluiden tuottajista. Lahdessa on Ruokaviraston rekisterin mukaan seitsemän yksityisten eläinlääkäripalveluiden toimipaikkaa, joista internetsivuston mukaan yksi on suljettu pysyvästi ja kolme toimii lisäksi palveluntarjoajana. Näiden

lisäksi Lahdessa on neljä palveluntarjoajaa, joista yksi sijaitsee internetsivuston mukaan Turussa ja kahdesta ei löytynyt lisätietoja. Yksi tarjoaa hevoseläinlääkäripalveluita Uudenmaan alueella. Toimipaikoista kolme on usean eläinlääkärin pieneläinvastaanottoja, yksi hevosklinikka ja kaksi yhden eläinlääkärin vastaanottoa, joista toinen hoitaa vain pieneläimiä ja toinen lisäksi myös hevosia. Lahdessa toimiville eläinlääkäripalveluiden tuottajille lähetettiin kysely, jolla selvitettiin toiminnan laajuutta, luonnetta ja hinnoittelua. Lisäksi selvitettiin kyseisiä tietoja myös palveluiden tuottajien internetsivustoilta.

Kartoituksen perusteella Lahdessa on tarjolla yksityisiä eläinlääkäripalveluita lähinnä lemmikkieläimille ja hevosille. Toimijoiden koko vaihtelee usean eläinlääkärin klinikoista yhden eläinlääkärin vastaanottoihin. Ilta- ja yöaikaista yksityistä eläinlääkäripalvelua ei ole tarjolla Päijät-Hämeessä eikä alueella ole ympärivuorokautista päivystystä tarjoavia yksityisiä pieneläinsairaaloita.

Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on tarjolla pienikokoisille seura- ja harrastuseläimille arkena päiväaikaan. Yksityisillä eläinlääkäriasemilla on samankaltainen laaja peruseläinlääkäripalveluvalikoima kuin kunnaneläinlääkärin vastaanotoilla, joka sisältää muun muassa rokotuksia, tavanomaisten tulehdus- ja aineenvaihduntasairauksien hoitoa, tuki- ja liikuntaelinsairauksien tutkimuksia ja hoitoa, näytteenotto- ja kuvantamispalveluita, kastraatio- ja sterilisaatioleikkauksia ja perustason hammashoitoa. Lisäksi osalla klinikoista on tarjolla erikoistasoisia eläinlääkäripalveluita, kuten esimerkiksi ct- kuvantamista, ortopedisia leikkaustoimenpiteitä, silmätutkimuksia- ja toimenpiteitä, ja erityisosaamista vaativaa kirurgiaa ja hammastoimenpiteitä.

Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukainen kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuus

Uuden lain mukaan kunnan on järjestettävä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka määritellään

lain 8 ja 9 §:issä. Tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkärin virkoja.

Eläinlääkintähuoltolain 10 §:n mukaan järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten.

Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka- ajan ulkopuolella. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen.

Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkärin vastaanotolle.

Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukaan kunkin järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella. Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville eläimille. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan

sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkäriapu).

Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä muiden järjestäjälle laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä on esitelty ne eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka turvataan tarvittavilta osin julkisen järjestämisvastuun kautta.

Lahden kaupungin ympäristöterveyden eläinlääkintähuollossa kaikkien 8 §:n mukaisen luettelon eläinlääkäripalveluiden sisällyttäminen järjestämisvastuuseen on tarpeen riittävän alueellisen saatavuuden, oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämisen sekä muiden eläinlääkintähuoltolaissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi. Päivystyksen toimivuus edellyttää riittäviä eläinlääkäriresursseja. Alueellisen markkinakartoituksen perusteella tarve palveluille on etenkin virka-aikojen ulkopuolella.

Eläinlääkintähuoltolain mukaan järjestäjän velvollisuus on huolehtia myös muista kunnaneläinlääkäreille osoitettujen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti.

Järjestämisvastuuseen sisällytettävän 8 §:n mukaiset palvelut ja palvelukohtaiset perustelut ovat seuraavat:

- 1) Yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi; välttämätön osa muita järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluita (mm. rokotus), joten kuuluu aina järjestämisvastuuseen.
- 2) Kissojen ja koirien tunnistusmerkintä; koiran tunnistusmerkintä on lakisääteinen velvollisuus koirien omistajille, joten on välttämätöntä varmistaa palvelun saatavuus kaikissa tilanteissa. Koirien ja kissojen tunnistusmerkintä on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintauti- ja eläinsuojeluvalvonnassa on varauduttava tunnistusmerkitsemään kerralla suuri määrä eläimiä, joten on tärkeää varmistaa, että kunnaneläinlääkärit voivat toimia tässä tehtävässä.
- 3) Eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintauodeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveysäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen, sillä eläinterveyskäynnit koskevat tuotantoeläimiä ja toteutetaan pääasiassa osana terveydenhuoltokäyntejä.
- 4) Rokotus; Kansanterveydellisistä syistä on varauduttava ihmisten ja eläinten välillä leviävien tarttuvien tautien (kuten rabies, leptospiira) ennaltaehkäisyyn nopeasti käynnistettävillä rokotuksilla. Tämän vuoksi palvelun on kuuluttava järjestämisvastuuseen. Rokotukset ovat olennaisia infektioautien ehkäisyssä. Vähentämällä infektioautien esiintymistä edistetään sekä eläinten että ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Kansanterveyttä edistetään rokottamalla eläimiä vaarallisia zoonooseja kuten rabiasta vastaan sekä vähentämällä muiden eläintautien esiintymistä ja siten mikrobilääkkeiden käyttöä infektioautien ja niiden

jälkitautien hoidossa. Rokottaminen on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintautivalmiuden vuoksi on varauduttava tarvittaessa rokottamaan kerralla suuri määrä eläimiä esimerkiksi epidemiatilanteessa, tai laittomasti maahantuotuja eläimiä.

5) Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet, ihmisten ja eläinten välillä leviävät loiset, (muun muassa heisimadot ja suolinkaiset) on voitava estää, palvelun riittävydestä on huolehdittava ja mahdolliseen nopeaan lääkitystarpeen lisääntymiseen on varauduttava sisällyttämällä palvelu järjestämisvastuuseen. Vähentämällä loistautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia koko Suomessa. Tietyt loistaudit ovat zoonooseja, ja siten loisten häädöllä ja ehkäisyllä edistetään myös kansanterveyttä. Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintautivalmiuden näkökulmasta on varauduttava lääkitsemään kerralla suuri määrä esimerkiksi laittomasti maahantuotuja eläimiä.

6) Suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen; suun terveydenhuollon kohtuuhintaisten palvelujen riittävyys on varmistettava koko alueella sisällyttämällä nämä järjestämisvastuuseen. Yksityinen toimija voi valita asiakkaansa, joten suun terveydenhuollon järjestäminen on viimesijassa järjestäjän vastuulla. Kunnallisessa eläinlääkintähuollossa tarjottavat suun terveydenhuoltoon liittyvät perustoimenpiteet eivät merkittävästi vaikuta markkinoiden toimintaan.

7) Sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

8) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien

hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

9) Kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle; kuuluu järjestämisvastuuseen aina tuotantoeläinten osalta. Muiden eläinlajien kohdalla perusleikkaukset ovat tarpeen palvelutuotannon kokonaisuuden turvaamiseksi ja kirurgisten taitojen ylläpitämiseen. Kissojen osalta toimenpide on tarpeen myös kissapopulaatioiden syntymisen estämiseksi.

10) Sairaalan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin; kuuluu olennaisena osana kiireelliseen eläinlääkäriapuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

11) Sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

12) Perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon; kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriapuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

13) Synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus; kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuu ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen

14) Eläimen lopetus. Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuu ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

Järjestämisvastuuseen sisältyvistä palveluista peritään 15 §:n mukainen maksu, jonka tulee olla palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullinen eikä se voi ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettu huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut. Palveluita tarjotaan yksityistä tarjontaa täydentävänä. Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on kattavasti tarjolla, mutta sisällyttämällä välttämättömät palvelut järjestämisvastuuseen järjestäjä varmistaa, että palveluita on saatavilla kaikissa tilanteissa ja myös poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Kunnan pitää myös olla valmis vastaamaan asukkaidensa tarpeisiin pystymättä valitsemaan asiakkaitaan. Järjestämisvastuun laajuuden taustalla on järjestäjän viimesijainen vastuu eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisten palvelujen järjestämisessä. Kaikkien luettelon mukaisten palveluiden sisällyttäminen järjestämisvastuuseen on tarpeen kiireellisen eläinlääkäriinavun ja muiden kunnille eläinlääkintähuoltolaissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Täydentävät palvelut

Lain 17 §:ssä säädetään muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalveluiden järjestämisestä. Kunnat voivat tarjota markkinoillakin tarjolla olevia palveluita yhtiöittämättä, mutta vain sisältönsä ja mitoituksensa

osalta rajatusti ja oikeasuhtaisesti ottaen huomioon julkisen eläinlääkintähuollon perustehtävä sekä yksityisten eläinlääkäripalveluntuottajien asema. Täydentävien palveluiden osuus Lahden kaupungin alueen eläinlääkäripalvelutuotannosta on vähäinen eikä sillä ole vaikutusta yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiin. Lain esitöiden mukaan asiakasnäkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että täydentäviä palveluja voidaan vähäisessä määrin tuottaa muun kunnallisen palvelutuotannon yhteydessä myös silloin, kun kunta tuottaa niitä kilpailutilanteessa markkinoilla markkinaperusteisesti hinnoiteltuina. Täydentävien palveluiden ansiosta voitaisiin joissakin tilanteissa estää eläinten kuljetus jatkohoitoon.

Joustavuus leikkaushoidon tarjoamisessa on tarpeen kunnaneläinlääkäreiden rekrytoinnissa varsinkin nykyinen eläinlääkäripula huomioon ottaen, sillä työn mielekkyyteen ja kiinnostavuuteen voi vaikuttaa se, ettei uudistuva lainsäädäntö rajaa mahdollisuutta tehdä esimerkiksi hätäleikkauksia eläimen hengen pelastamiseksi. Täydentävillä palveluilla varmistetaan eläinlääkintähuollon palvelukokonaisuuden tuottamista.

Järjestettäviä eläinlääkäripalveluita varten on oltava asianmukaiset, toiminnan laadun ja laajuuden edellyttämät toimitilat ja työvälineet sekä toiminnan edellyttämä henkilökunta.

Täydentävinä toimenpiteinä järjestämisvastuun ulkopuolelta järjestetään:

- 1) Kuvantamistutkimus tilanteissa, joissa eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää. Viivytyksetön kuvantamistutkimus on usein tarpeen asianmukaisen diagnoosin ja jatkohoidon tarpeen määrittämiseksi annettaessa esimerkiksi kiireellistä eläinlääkäriapua.
- 2) Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa (esimerkiksi keisarinleikkaus koirille). Leikkaushoidon viipyminen voi aiheuttaa eläinsuojelullisen ongelman tai

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

hengenvaaran, mikäli eläin ei ole kuljetuskuntoinen tai jatkohoitoa yksityisellä palveluntuottajalla ei ole saatavilla.

3) Leikkaushoito myös muissa kuin henkeä uhkaavissa tilanteissa silloin, kun leikkauksen suorittaminen ei vaadi erikoistason osaamista (esimerkiksi sterilisaatio koirille). Kunnaneläinlääkäreiden ammattitaito ei pysy yllä harvoin eteen tulevia kiiretilanteita ajatellen, jos kunnaneläinlääkärit eivät muina aikoina suorittaisi vastaavantyyppisiä toimintoja.

4) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotantoeläimille, esimerkiksi kuvantamalla tehty tiineystarkastus koiralle tai hevoselle.

Palveluita tuotetaan rajatusti yksityisiä palveluita täydentävinä. Muut kuin lakisääteiseen järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkäripalvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti.

Toimivalta

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupautakunta on Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/15 kaupunkiympäristöä koskevien erillissääntöjen 5 §:n mukaisesti eläinlääkintähuollosta vastaava viranomainen.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Tiedoksi

Päijät-Hämeen ympäristöterveyslautakunta

Päijät-Hämeen ympäristöterveysjohtaja Silja Mäkelä

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 02.09.2025

69

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätökset 24.7.2025-20.8.2025.
- Rakennusvalvonnan ohje: Maisematyölupa, metsähakkuut

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 8 Rakennusvalvonnan ohje maisematyölupa, metsähakkuut

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 02.09.2025

70
Muut asiat

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-